

TÚRKEVE

AZ ORSZÁGMAGYAR
LAPJA
XXXIII. ÉVFOLYAM
2021. MÁRCIUS
ÁRA: 100 Ft

Március idusán

Oroszlán vendéglő

Triumvirátus

In memoriam

Költségvetés

Kikelet hava, Böjtmás hava

Március 1. Albín napja

Székelyeink Bata Marta-napnak is emlegetik e napot. Azt tartják, ha Bata Marta mérges, azaz március első napja rossz időt hozott, akkor még kellemetlen, rossz időjárást várhatunk. Ehhez a naphoz kapcsolódik az a hiedelem is, miszerint ha ezen a napon kivét a nap, és a medve meglátja az árnyékát, akkor visszamegy, és még negyven napig tart a tél.

Március 9. Franciska napja

Azt tartják a bácsukai meg a baranyai öregek, hogy amilyen időjárás uralkodik Franciska napján, olyan lesz egész márciusban.

Március 10. 40 vértanú napja

Időjárásmutató nap. Azt állítják az időjárást figyelő földművesek és pásztorok, hogy e nap időjárása 40 napig tart. Különösen az e napi hideg, fagy okoz gondot, mert ha fagy a 40 vértanú napján, még 40 napig várhatjuk a zord időt. A magyar nép a tennivalót a csillagokhoz igazította, főként a Nap és a csillagok egymáshoz viszonyított helyzete volt meghatározó. A munkákat is negyvennapos ciklusokban számozták, alapul véve a Napot, ami mintegy negyven napra homályosítja el a nappályá mentén lévő csillagok fényét. A népi parasztkalendárium negyvenes napjai az időjárás meghatározásában fontos szerepet játszó napok, melyeket követő negyven nap időjárásáról adtak felvilágosítást. Ilyenek például: vízkereszt (január 6.), Pál fordulása (január 25.), gyertyaszentelő (február 2.), a negyven vértanú (március 10.), József (március 19.), Gyümölcsöshő Boldogasszony (március 25.), Medárd (június 8.).

Március 12. Gergely napja

Gergely napja a középkorban sokfelé tavaszkezdő, melegváró nap, a Juliá-

nus-naptár szerint a tavaszi napéjegyenlőség napja volt. A naphoz kapcsolódó legismertebb népszokás a gergelyjárás, az iskoláskorú gyermekek országosan ismert, színjátékszerű játéka. Az egyház I. Gergely pápát, az iskolák alapítóját ünnepli. A nap ünneplését IV. Gergely pápa rendelte el 830-ban. Elsősorban köszöntő, adománygyűjtő célja volt. A diákok ezekből az adományokból teremttették meg a tanulásukhoz szükséges anyagi feltételeket. Ezen a napon vetélkedőket, diákpüspök-választást és felvonulásokat rendeztek.

Gergely napjához időjárás- és természetjósítás is kapcsolódott. Ismert mondás, miszerint ha ezen a napon esik a hó: „Megrázta még szakállát Gergely.”

Március 18. Sándor napja

Az első meleghező nap. A népi tapasztalat Sándor, József és a hivatalos tavaszkezdés, Benedek napjához fűződő hiedelmet így fogalmazza meg: „Sándor, József, Benedek zsákban hozza a meleget.”

Március 19. József napja

A gyermek Jézus gondviselőjének, Józsefnek az ünnepe. A három jeles nap közül (Sándor, József, Benedek) szokásokban és hiedelmekben a leggazdagabb József napja. E naphoz fűződik az

időjárás- és természetjósítás, sőt a haláljósítás is. Ezen a napon érkeznek a fecskék. Ide kapcsolódik ez a kedves mondás: „Fecskét látok, szeplőt hanyok!”

Március 21. Benedek napja

A bencés rendet alapító Szent Benedek ünnepe. Benedek napján zsirt és fokhagymát szenteltek, amelynek gyógyító erőt tulajdonítottak. A tavasz első hivatalos napja. Ünnepe a Nap erőre kap, diadalútját kezdi el. A tavaszi napéjegyenlőség ideje ez, amikor is egyforma hosszúak a nappalok és az éjszakák. A földek méhében születésre feszül már minden csírmagzat, s a rügyek is pattanni készülődnek, de még várniuk kell, amíg a Nap égi társa a Hold megtelik, erőre kap a földi bába is, aki világra segíti a Naptól fogant életet.

Március 22. Laetare napja

A nők számára guzalyító nap. Most már végképp fel kell hagyniuk a fonással, szövessel, itt vannak a tavaszi munkák a nyakukon. Nem szabad téli munkára fecsérelni az időt. A kerti, a kinti munka fontosabb, sürgősebb, minél hamarabb hozzá kell fogni.

Március 25. Gyümölcsöshő

Boldogasszony napja

Jézus fogantatásának ünnepe. Egyike az év legjelentősebb Mária-ünnepeinek. E nap alkalmas a fák oltására, szemzésére. Gyimesben úgy hitték, ha ezen a napon rossz idő van, akkor rossz tavasz várható.

Ünnepeljük a nőket!

Minden év március 8-án ünnepeljük a nemzetközi nőnapot – mely sokak szerint nemcsak a szebbik, hanem erősebbik nem napja is egyben. A nemzetközi nőnap a nők iránti tisztelet és megbecsülés kifejezésének napja, melyet több mint száz éve ünnepelünk. De vajon honnan ered ez az emléknap, és milyen szokások fűződnek hozzá?

A nemzetközi nőnaphoz Magyarország már 1913-ban csatlakozott, 1914-ben pedig már országsszerte rendezvényeket szerveztek. A Rákosi-korszak aztán kötelezővé tette a nőnap megünneplését, így ebből a korszakból ered az a tévhit, hogy a nőnap „kommunista ünnep”. A rendszerváltás és a hidegháború után immár három évtizede a nők

Ki hinné, hogy az egyik legszebb, legkedvesebb, a tavasz érkezését is hirdető ünnep egy hatalmas sztrájkjal kezdődött? Pedig így történt: 1857-ben több száz nő vonult az utcára New York-ban, akik emberibb munkafeltételeket és magasabb fizetést követeltek a munkásmozgalom fejlődésével a nők emancipációjának kérdése is előtérbe került, így a nők fokozatosan egyre több jogot vívtak ki maguknak, 1909-ben pedig megtartották az első nemzetközi nőnapot is – igaz, akkor még csak az Egyesült Államokban.

Általános ünneplésének, az irántuk érzett tisztelet és megbecsülés kifejezésének napja. Számos országban azonban a mai napig a nemek közötti egyenlőség, az azonos fizetés iránti igény, sőt: a nők elleni erőszak témáit is boemelik a nőnap ünnepségsorozatokba, tüntetésekkel és demonstrációkkal jelezve világszerte, hogy a nők jogai még számos helyen kiigazításokra szorulnak.

Hazánkban elsősorban ünnep, amikor a férfiak virággal, kisebb ajándékokkal fejezik ki hódolatkát a szebbik nem iránt. Nagyon nehéz szavakba önteni, mit is je-

lent a NŐ, de Márai Sándornak sikerült:

„Köszönet a nőknek. Köszönet neked, aki megszültél. És neked, aki a feleségem voltál. És neked, te harmadik, tizedik, ezredik, aki adtál egy mosolyt, gyöngédséget, egy meleg pillantást, az utcán, elmenőben, vigasztaltál, mikor magányos voltam, elringattál, mikor a haláltól féltem. Köszönet neked, mert szőke voltál. És neked, mert fehér voltál. És neked, mert a kezed szép volt. És neked, mert ostoba és jó voltál. És neked, mert okos és jókedvű voltál. És neked, mert türelmes és nagylelkű voltál. És neked, mert betakartad hajaddal arcomat, mikor megbuktam és rejtőzni akartam a világ elől, s neked, mert tested meléget adott testemnek, mikor fájtam az élet magányában. És neked, mert gyermeket szültél nekem. És neked, mert lefogod majd puha ujjakkal a szemem. És neked, mert kegyelmet és bört adtál, mikor éhes és szomjas voltam. És neked, mert testedből a gyönyör sugárzott. És köszönet neked, mert jó voltál, mint az állatok. És neked, mert testednek olyan illata volt, mint a földnek az élet elején.

Köszönet a nőknek, köszönet.”

RÍMES KISS LÁSZLÓ

Nőnap

A szép tavaszok hajnalán,
Március nyolcadik napján,
Csillagvirág kivirulva,
A természet szép csodája,
Íbolyával megtűzdelve,
Szép csokor a nők kedvére.

Nincsen ebben semmi talány,
Örülhet most asszony, leány,
Őket ünnepli a világ,
Kijár nekik a szép virág!

MÁRCIUS IDUSÁN...

HARMAT ÁBRÓ PÉTER

Legújabb kori történelmünk során mindig kiemelkedő jelentőséggel bírt 1848. március 15. megünneplése. Fontos volt, mert a magyar szívekben mindig magában hordozott egy sajátos szimbolikus jelentést: a szabadság, a fejlődés, a modernizáció és a nemzeti tudat érzését. Az ezen dátum által jelképezett korszaknak köszönhetjük gyönyörű himnuszunk keletkezését, zászlónk piros-fehér-zöld színeinek hivatalossá válását, illetve azt, hogy országunk fővárosa Pozsony helyett Budapest, hivatalos nyelve pedig a latin helyett a magyar lett. Büszkének kell lennünk tehát erre a napra. Úgy gondolom ma, amikor nemzetünk újra a fejlődés útját keresi, egy válságokkal, viszontagságokkal teli korban, ennek a napnak az emléke nagyon fontos tanulságokkal töltheti fel ünneplésünket. Ezek a tanulságok pedig az összefogás, a kitartás és a tenni akarás hegyeket megmozgató erejének és egymásnak a megbecsülése.

De mi is történt pontosan ezen a jeles napon? 1848. március 15. a történelem magasságából szemlélve csupán egy egyszerű esős tavaszi nap volt. Ám ezen a napon Pestem forradalom zajlott. Petőfi Sándor és fiatal társai - akiket márciusi ifjak néven emlegettek az utókor - a Pálvax kávéházból elindulva a Landerer nyomdához vonultak, kinyomtatták 12 pontba foglalt

követeléseiket, és kiszabadították a jobbágyok sorsát szíven viselő Táncsics Mihályt.

Ezen események mindannyiunk iskolai emlékeiben szerepelnek, ám tudnunk kell azt is, hogy 1848. március 15. igazi jelentőségét nem a pesti eseménysor adja meg, hanem a várostól 180 km-re lévő pozsonyi országgyűlés tevékenysége, de még inkább a március

15-ét megelőző majd két évtizedes időszaknak, a reformkornak kiharcolt eredményei. Nem lehet és nem is szabad, március 15-ét elválasztani az ezen napot megelőző 18 esztendő küzdelmeitől. Maga Kossuth Lajos is ezt fejezte ki, amikor híres idézetében a következőket mondta március 15-ről: „...Letétezt a szabadság talpköve, a felelős független magyar minisztérium alakítása által feltétezt az alkotmány boltozatának záróköve.”

Széchenyi elindított egy folyamatot, mely 1830-ban kezdődött, majd egy mozgalommá terebélyesedve új célokkal, feladatokkal egészült ki, olyan emberek csatlakozásával, akik nélkül nem sikerülhetett volna országunk modernizációja. Kossuth Lajos, Wesselényi Miklós, Deák Ferenc, Batthyány Lajos mind felsorakoztak az új Magyarország programja mellett. Kossuth megértette az országgal, hogy szükség van a közteherviselésre, vagyis minden magyar állampolgárnak, nemesnek - jobbágyoknak - polgárnak egyaránt fizetnie kell az adót, hisz csak az összefogás által teremtett állami vagyon révén finanszírozható egy fejlődni akaró ország.

1848. március 11-én Irinyi József tollából megszületett a 12 pont, melyet Kossuth programjára épített petícióként a József napi vásárra érkező vidéki parasztság előtt akartak felolvasni.

A forradalom győzelmének gyümölcse a március 15-ét követő egy hónapban érett be, amikor a Kossuth által kidolgozott felirati követelésekből a magyar országgyűlés létrehozta az áprilisi törvényeket, és kine-

vezte az első magyar felelős kormányt. A 31 törvény révén hazánk maga mögött hagyhatta a feudalizmust, lerakhatta a modern Magyarország alapjait. Széchenyi a következőképp összegerte az eseményeket: „Az én politikám biztos volt, de lassú, Kossuth egy kártyára tett mindent és legalább idáig annyit nyert a hazának, mint amennyit az én politikám tán 20 év alatt bírhatott volna előállítani! Ha reactio nem történik és több lesz bennünk a hazafiság, mint az irigység s több a polgári erény, mint dicsvágy, én biz' azt hiszem, lesz még a magyarbul valami s pedig sok!”

Az osztrák császári udvar 1848 őszén döntötte el, hogy bár Magyarországon a forradalom győzött, és az uralkodó elfogadta az új törvényeket, sőt beiktatta a magyar kormányt is, mégis le fogja rombolni az eredményeket, és az országot vissza fogja kényszeríteni a forradalom előtti kiszolgáltatott és elmaradott helyzetébe.

1848. december 2-án az osztrákok lemondatták a magyar kormányt kinevező és a magyar forradalmat elfogadó V. Ferdinándot és helyére az alkut

Mit kíván a magyar nemzet.

Legyen béke, szabadság és egyetértés.

1. Kívánjuk a' saját szabadságot, remény elterjedését.
2. Felelős minisztertanács Bécs-Pestben.
3. Évesköveti országgyűlést Pestben.
4. Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.
5. Nemzeti őrséget.
6. Közös teherviselést.
7. Urbéri viszonyok megszüntetése.
8. Ekközösök. képviselet egyenlőség alapján.
9. Nemzeti Bank.
10. A' katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar lakosságunkat ne vigyük külföldre, a' külföldiekot vigyük el sírjuk.
11. A' politikai státuszgyűjtek szabadon bevezetése.
12. Unio.

Egyenlőség, szabadság, testvériség!

Nemzeti dal.

Talpra, magyar, is a' hegy!
It az idő, most vagy soha!
Hátok legyünk vagy szabadték?
Ez a kérdés, válaszunk! —
A' magyarok látnak
Ekközösök,
Ekközösök, hogy rálok tovább
Nem leszünk.

Hátok tovább mostanig,
Narkoztatok fogunk,
Nik szatimok élők látnak,
Nedgyföldben sem nyugtatunk
A' magyarok látnak
Ekközösök,
Ekközösök, hogy rálok tovább
Nem leszünk.

Selennel lényeg ember,
Nik most, is kell, halet nem mar,
Nikok drágák vagy élete,
Mint a' hazá bontaték,
A' magyarok látnak
Ekközösök,
Ekközösök, hogy rálok tovább
Nem leszünk.

nem ismerő ifjú Ferenc Józsefet ültették, majd megindították elsőprő erejű támadásukat. Az 1848-as szabadságharc 1849. augusztus 13-án a világosi fegyverletétel napján elbukott.

A forradalmi eredmények azonban megmaradtak, a modern Magyarország alapjait március 15 -én lerakhattuk. Kis hazánk bebizonyította a világnak: képes az összefogásra, képes arra, hogy egyszerre két nagyhatalommal harcolva is megalkossa önállóságának alapjait. A világ megismerte népünk küzdeni akarását, mert olyan önzetlen emberek vezettek bennünket, mint gróf Széchenyi István, aki egy teljes évi jövedelmét ajánlotta fel Magyarorszáért, olyan vezetők mutattak példát, mint Kossuth Lajos, aki alkut nem ismerve tartotta össze és lelkesítette a magyarok milídiát.

Magyarország 1848. március 15-én az összefogásról, a küzdeni akarásról, az önzetleméről tett tanúbizonyságot. Ma, amikor ugyancsak mindenki harcot vív a napi megélhetésért, a munkahelye megtartásáért, a családja boldogulásáért, ebből a napból erőt tudunk meríteni magunknak, hisz ugyanazon értékekre van ma is szükségünk, és ezek közt a legfontosabb az összefogás. Erről szólt 1848. március tizenötödike is.

A város költségvetése

SALLAI K. BORBÉNY – POLGÁRMESTER

Február közepén terjesztettem a képviselő-testület elé városunk 2021. évi költségvetését. Rettenetesen szomorú vagyok, hogy a jelenlegi szabályozók mellett ilyen mértékben kivéreztetett forrásoldallal kellett számolnunk, és ennyire kevés forrás van a közfeladatok finanszírozására. Ezúgyben keletkezett szomorúságomban az előterjesztéssel együtt Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter úr részére fogalmaztam egy levelet, mert talán képet ad Türkeve 2021. évi költségvetési helyzetéről.

„Tisztelt Miniszter Úr!

Segítségkérésrel fordulok Önhöz jelen tájékoztatóssal.

F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő urat már tájékoztattam arról, hogy a jelenlegi pénzügyi szabályozási feltételek mellett egy Türkevéhez hasonló kisváros költségvetési tervezése szinte lehetetlenné vált a jelenlegi finanszírozás mellett. Tisztában vagyunk a Covid teremtette gazdasági helyzet súlyos következményeivel, megértjük a nemzet építésére nehezítő súlyos problémát, együtt-érzünk a legsúlyosabban érintett ágazatok szereplőivel, ugyanakkor városunk alapvető működésének veszélye az, amire leginkább koncentrálnunk kell jelenlegi pozícióinkban. Kérem csak tárgyilagosan, az alábbi szempontokat mérlegelni szíveskedjen a 2021. évi költségvetési tervezésünk megbéléséhez.

A 2021-es költségvetési normatívában a 2020-as évhez képest érdemben a város költségvetési támogatottsága nem változott. Ezzel szemben saját bevételeink csökkentek le olyan kritikus mértékben, hogy ezek indokoltok nekik a jelen tájékoztatóssal megélészt.

- A gépjárműadó elvonása, illetve az idegenforgalmi adó kiesése kb. 30 millió Ft-os forráskiesést eredményez 2021-ben.

- Településünk saját iparűzési adójának mértéke és adóerőképességének megélőltetése valótlan helyzetet tükröz, hiszen a 2020-as Covid hatás most fog igazán érvényesülni és szintén több

tízmillió Ft-os saját bevétel kiesést eredményez.

- A turisztikai tevékenységeinkhez, rendezvényeinkhez kapcsolódó saját bevételek, közterület használatból adódó források a rendezvények korlátozottsága miatt előreláthatólag minimum az év első felére teljesen kiesnek.

- A különböző járulékok és használati díjak megemelésének tilalma számos területnek nehezíti az önkormányzati finanszírozást. A 603/2020. (XII. 18.) sz. „a koronavírus-világjárvány nemzetgazdasági érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges gazdasági intézkedésről” Korm. rendelet egyszerűen lábon lövi az önkormányzatokat. Épp így az 535/2020. (XII. 1.) Korm. rendelet. Kötelező emelnünk pl. a mezőőrök fizetését a jogszabályi kötelezettségek miatt, de nem szedhetünk be a kötelező emelésre több mezőőri járulékot. Több hasonló példa van: 2020-ban a Covid miatt saját belátozástól, 2021-ben kormányzati tilalom miatt nem tudjuk emelni a térítési díjra az idősekként, a temetői szolgáltatásoknak, a már említett mező őrszolgálatnak, s immár az önkormányzati területnek vendéglátóipari és kereskedelmi terület használatának bérleti díjára vonatkozóan is korlátozások vannak érvényben. Ezen díjemelési korlátozások szintén több tíz millió Ft-os hiányt okoznak, hiszen mindeközben a mindezekkel kapcsolatban felmerülő költségek jelentősen megnöttek. A 2020-21-ben megemelt minimálbér és garantált bérminimum emelések, a szolgáltatásokkal kapcsolatban felmerülő költségek, anyagbeszerzések, mind többé kerülnek, azonban az ezekhez szükséges forrás emelését a jogszabály tiltja.

- Türkeve város abban a szerencsés helyzetben van, hogy saját tulajdonában van a térség egyik legjobb gyógyászati szolgáltató termál fürdője, amely már a múlt évben is több tíz millió Ft-os többlet költségér okozott a kötelező bevételek miatt tulajdonosnak. Idei évben nyilván az első félévben a strand saját bevételeire szintén nem lehet számítani, s habár már a múlt évben is jelentős elbocsátásokat és foglalkoztatási árcsökkenéseket rendeltem el, így is nagyon komoly kiadások merülnek fel, amelyek nem mérföldhatár. Láttuk, hogy más strandok még rosszabb helyzetbe kerültek az elmúlt év folyamán, ugyanakkor számunkra csak az bír jelentőséggel, hogy a saját strandunk megőrzése gya-

koronilag az önkormányzati alapfeladat előfordít veszélyeztetni.

- Önkormányzatunk működése számos területen szintén többlet költségeket jelent, mind a Covidtal kapcsolatos védekezési feladatok, mind a közeleztő béremelések súlyos többlet terheket róznak ránk. Mind a védőnőket, mind a bálcsódel pórtéket elrendelő kormányzati bérintézkedések minden biztonsággal számolnag indokoltak, mindemellett normatív kiegészítések hiányában minden többletforrás az egyre kevésbé látozó saját bevételeinket terheli.

Mindezek együttes hatásaként az önkormányzat alapvető működése, alapfeladatainak előltoása közel 200 millió Ft olyan működési hiányt tomaszt költségvetésünkben, amelynek kezelése számvetéleg elfogadható megoldásokkal szinte kezelhetetlen. A kötelező feladatellátás mellett az elmúlt évek súlyos alufinanszírozottsága olyan állapotba hozott számos önkormányzati infrastruktúrát, amelyek a közeljövőben még jelentősebb terhet fognak róni városunkra. A buszpályaudvarunk bevételek miatt lezárva, az idősek otthona két szórnyának műszaki állapota kritikus állapotba került, már-már a működési engedélyt veszélyeztetni, három óvodaelőpületünkből kettő bevételekkel és lezárásokkal küszködik, városunk egyik legszebb, legnépesebbi patinás középülete éleveszélyessé

vált. A hivatal pénzügyi területén dolgozó munkatársaim világosan kimutatják az elmúlt évek költségvetési átozásokból, hogy városunk soha ilyen alacsony bevételű számokkal és ilyen magas költozti kötelezettségeikkel nem bír, mint ami most előtünk áll 2021-ben.

Tisztelettel kérem megfontolását a helyzet kezelésének, hiszen néhány egyszerű beavatkozással a kormányzat ezeket a súlyos problémákat kezelni tudná. Kérem felülvizsgátoztát a kis települések adóerőképessége megélőltettségének, ugyanis egyértelműen látozódik, hogy a számok hamis képet mutatnak. Egyértelmű, hogy például a szolidaritási alapba előlto kötelező, mintegy 60 millió Ft-os

hozzájárulás megfizetése egyike a létrejött problémáknak. Ha csak ezt a szolidaritási alapot a kormányzat elengedné, már egy lépéssel bejebb lehetnének, hogy a jelenleg elküzdhetetlennek tűnő, tényleg csak minimumra törekvő alapfeladat ellátásáért megteremtő 200 millió Ft-os működési hiány egy picivel kezelhetőbbé váljon.

Mindent a problémát különösen tetézi az a tény, hogy megindult a 7 éves uniós költségvetési ciklus az idei évben és olyan pályázati lehetőségek adódnának megfelelő felkészültséggel, amelyek több évtizedes infrastrukturális elmaradottságot és hiányt számolhatóan fel városunkban. Megyénk Közgyűlésének elnöke, Hubai Imre úr külön felhívásban jelezte, hogy a 2021-es évi költségvetésben az önkormányzatok minél jelentősebb

súlyal fordítsanak tervezésre, pályázati koncepciók készítésére, pályázatok előkészítésére és esetleges pályázati önérdék biztosításra. A jelenlegi költségvetési fázisnak mellett ez lehetetlen. A Törkevéhez hasonló sorsban osztó kis-települések esélyei az ilyen jellegű fordáshoz miatt végleg leszakadhatnak a fejlődő települések sorától és végleg versenyhátrányba kerülhetnek lakosság-megtartó törekvéseikkel. Törkevében nincs vasút, közelében nincs magasrendű főút, így a pályázati forrásokból történő fejlesztés, gazdaság erősítése alapjaiban befolyásolhatja városunk jövőjét.

Tisztelettel kérem, hogy vagy azonnali normatíva kiegészítésekkel segítsék a hozzáink hasonló helyzetbe került településeket, vagy a szolidaritási alap azonnali etörérlésével járuljanak hozzá

a 2021. évi költségvetés teljesítéséhez. Hiszem, hogy szándékaiktól eltérő az a hatás, amit az adóerőképesség megállapításával kapcsolatos finanszírozási koncepcióval elérnek, és hiszem, hogy téves mutató egy ilyen kis település esetén az adóerőképesség. Konzultáltam szomszédos települések városvezetőivel, és jól látszódnak, hogy ez a mutató ad hamis képet városunkról, és azokról a hasonló sorsba került kistételepülésekről, amelyek esetében ez alapján kerülnek elvonásra (nulla forintra csökkentett normatívával) olyan alapvető források, mint pl. a szociális ellátások kerete.

Tisztelettel kérem a fentiek érdemi megfontolását és városunk és a hozzá hasonló méretű települések számára a segítségnyújtást!

Megyei és városi fejlesztések

MOLNÁR MAGOLNA - FŐSZERESZTŐ

Városunk polgármestere, Sallai R. Benedek Hubai Imrével, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnökével tárgyalt a megye különböző térségeit érintő fejlesztésekről.

Talán az országos médiából sokak számára ismert, hogy a forráselosztásban a kormány jelentős mozgásteret adott a megyei közgyűlések számára és nagyon fontos fejlesztésekről, pénzelosztásról fognak a fórumon dönteni. Városunk alapvető érdeke, hogy a

Megyei Közgyűlés ismerje városunk infrastrukturális hiányosságait, városfejlesztéssel, társadalomfejlesztéssel kapcsolatos igényeit és minél inkább elfogadja azok megalapozottságát, és támogassa azok pótlását.

A képviselő-testület által már elfogadott „Törkeve város infrastrukturális fejlesztési terv” nevű dokumentumban közel 40 milliárdnyi szükséges fejlesztést jelöltek meg, így a szakemberek jócskán tudtak csemegézni a megyei fejlesztési terv összeállításánál. Ennek köszönhető, hogy Hubai Imre elnök elmondása szerint azokból jónéhány

olyan került modellként, példaként hivatkozásra, amihez végül pályázati források lesznek rendelkezésre. Innentől kezdve a városvezetés felelőssége lesz, hogy megfelelő tervekkel, koncepciókkal készen várjuk a pályázati kiírásokat és tudjanak reagálni minden egyes olyan felhívásra, amelyben városunk számára fejlesztési lehetőségek adódnak.

A közgyűlés elnökének véleménye szerint a következő időszak a Törkevéhez hasonló települések számára nagyon pozitív elmozdulásokat hozhat, hiszen a korábbi vidékfejlesztési források sokszorosa érkezik térségünkbe. A Törkeve által korábban megfogalmazott igények a közgyűlés számára ismertek és azok közül sok olyan van, amit szakmailag örömmel támogatnának. A tárgyalások ezen része bizakodással tölthet el mindenkit, de...

Sajnos a kuncsorbai út ügye ebben az évben sem rendeződik, ismét nem került be a közútfejlesztési projektbe a kuncsorbai út Tisza II-től városunkig érő szakaszának felújítási terve. Habár továbbra is minden terv készen áll a teljes felújításra, a politikai akarat továbbra is hiányzik ezen útszakasz mielőbbi felújításának megvalósításához. Hubai Imre, a JNSZ Megyei Közgyűlés elnöke és F. Kovács Sándor képviselő is ígéretet tett arra, hogy elsődleges prioritásként kezeli városunk ezen igényét és a lehető leghgyorsabban keresnek kiegészítő forrást.

Nos, az ígéret szép szó, ha megtartják, úgy jól!

Dr. Tóth Ferenc Vendel emlékére

HOUDÁR MAGdolna - FŐSZERKESZTŐ

„A közelmúltban tragikus hirtelenséggel elhunyt dr. Tóth Ferenc Vendel fogorvos, Túrkeve főorvosa.” – olvasható a megyei és a városi médiában a térszerű közlés.

Nehéz szavakat találni egy hirtelen bekövetkezett elmúlásra... Megmagyarázhatatlan, érzelmileg nehezen feldolgozható, hogy az egyik nap még beszélgetünk valakivel, a másik nap pedig nincs többé, csak a szomorú, tragikus tény próbálja agyunk elraktározni, de akadomnak a fogaskereknek... Számomra még elfogadhatatlanabb, hiszen sok éven át szomszédok voltunk, majd minden nap összefutottunk. Mindig volt egy-egy kedves szava, miközben mosolyogva üdvözöltük egymást. Olykor kiültünk a fák hűsítő árnyékába, s ott beszélgettünk erről-arról. Most viszont nem tudok megszólalni...

Közel ötven évet töltött Túrkeven, hiszen a Budapesti Orvostudományi Egyetem elvégzését követően, 1968-ban érkezett kisvárosunkba pályakezdő fogorvosként. Betegeitől kedvességet, figyelmességet kapott, így itt maradt. A hosszú évek alatt számos társadalmi megbízatást töltött be, tagja volt a megyei szakszervezeti bizottságnak, sok éven át aktívan részt vett a város közéletében, 14 évig volt önkormányzati képviselő,

napjainkban pedig a pénzügyi bizottság külső tagja volt. Dr. Tóth Ferenc 33 éven át – maga a státusz, az intézmény megszűnéséig – a város vezető főorvosa volt.

„Tervezted a jövőd,
S elfogy már az élet,
Az álmod szertefoszlik,
S hirtelen semmivé lesz.”

(Fisch Ferenc)

Mindig azon tevékenykedett, hogy az orvosi ellátás akadályoktól mentesen működjön, hogy a technikai és eszközfelhételek adottak legyenek a betegek ellátásának magasabb szintű végzése érdekében.

Ezt a több évtizeden át végzett kimagasló szakmai munkát ismerték el tavaly októberben, amikor is az Egészségügyi Minisztériumban átvehette a Battyány-Stratmann László-díjat dr. Zombor Gábor egészségügyért felelős államtitkártól. Ezt

a magasrangú elismerést legfeljebb hetven orvosnak ítélik oda éventénként, s csak ritkán kapta meg fogorvos. Közel 50 éves szakmai munkájára került ezzel korona.

Hihetetlen, hogy minderről múlt időben kell szólni, vigasztként álljon itt Szabó Magda mondata: „A halott, akit szerettünk, nem olyan emlék, amely árnyékot vetne ránk, előlre, hanem fényes, szelíd és ragyogó.” E fényes, szelíd és ragyogó emléket örökre megőrizzük...

Mentsük meg az Oroszlán vendéglőt!

MEUNÁR MAGOLNA - FŐLISZEMEZTŐ

A főter sarkán már második évtizede szomorodik félig őszedült, teljesen átázott állapotában a valamikori „Oroszlán vendéglő” a későbbiekben gyermekorvosi rendelő, anyja és cse-csemőgondozó, tüdőgondozó szolgálat. Ez a városképet meghatározó, komoly kultúrtörténeti és helytörténeti értékkel bíró épület került végveszélybe. Egyértelmű, hogy az elmúlt évtizedek ráfordításainak hiánya múlt év elejére olyan állapotba sodorta ezt az impozáns épületet, aminek helyzetkezelése jócskán túlmutat az önkormányzat jelenlegi lehetőségein.

Dr. habil Ócsi Julianna, nyugalmazott múzeumigazgató egy értékes cikkben foglalta össze az épület múltját, annak 1848-as vonatkozásait és a városi közéletben betöltött jelentőségét, melyet szeretnénk a közeljövőben Önöknek is bemutatni. A város vezetése az épület mielőbbi megmentését kezdeményezte a kormányzattal, hogy az azonnali állagmegóvó munkákra forrást találjanak, ugyanis már világosan látszik, hogy a 2021-es költségvetés sem teremthet fedezetet a szükséges munkák elvégzéséhez.

F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő személyes közbenjárást ígért annak érdekében, hogy valamilyen kormányzati támogatást kapjon önkormányzatunk az épület elsődlegesen megromlott állapotának helyreállítására és a további romlás megakadályozása érdekében. Bízunkunk sikerében!

Sajnos nem pusztán a felújítás jelent nagy pénzügyi terhet a városnak, hanem minden bizonnyal a fenntartása is azt jelentene, így nagyon szeretnénk közösségi célú vagy közcélú új funkciót találni az épületnek.

Tudvalevő, hogy jócskán van más feladat is, sőt, ezen az épületen túl beául és tetőjavítást igényel a Polgármesteri Hivatal, a buszpályaudvar, az idősek otthona, Deák úti óvoda - tehát más épületeink is sok-sok millió forint ráfordítást igényelnének. Mindezek ellenére az Oroszlán fogadó került

most a legkritikusabb helyzetbe, ez lett leginkább fenyegetett, így a városatyák ennek megmentésére kongatják a kormányzattal a vészharangot, s közben várják a pályázati kiírásokat, hogy mielőbb előrelépés történjen.

Mindezek mellett fontos tudni, hogy pár évvel ezelőtt - még az előző városvezetés idejében - kiírtak egy pályázatot, mely konyhanyelven fogalmazva: az Oroszlán vendéglőre lett kitalálva. Hozzáteszem, hogy bár mindössze 60 millió forintra lehetett pályázni, de ez az összeg elegendő lehetett volna egy állagmegóvásra, a tervek első lépésének megvalósítására.

A tervek ugyanis időre elkészültek! Kulturális, városi- és ifjúsági, ergo közösségi funkciót kapott az épület, ahol nyaranként alkotótáborokat is lehetett volna szervezni akár a stranddal kooperálva, a turizmus-fejlesztésbe bevonná, iskolaidőben pedig a művé-

szeti (zenei és képzőművészeti) nevelés színtere lett volna. A tervekben helyt kapott egy zeneterem pódiummal, klubfoglalkozásokra, kisebb csoportok fogadására alkalmas hangulatos pince rész, a tetőtérben pedig csoportos tevékenységekre alkalmas termek lettek volna.

Sajnálatos tény, hogy minderről feltételes módon kell most beszélni, hiszen az akkori városvezetés visszadobta - a mai napig a főcban heverő kéz engedélyezési szintű tervek -, mondván, hogy más tervek vannak. Most itt áll beszakadt tetővel, omladozó vakolattal, sérült vagy hiányos ereszszerkezettel - utat engedve a víz romboló hatásának -, így a szemünk láttára lesz az enyészető egy jobb sorsra érdemes csodálatos épület a város szívében... hacsak nem tesszük valamit a lehető leggyorsabban! Mentsük hát meg az Oroszlán vendéglőt!

Túrkeve megőrizheti a Magyarország bagolyfővárosa címet

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) idén is meghirdette az erdei fülesbaglyok telelőhelyeinek országos felmérését. A lakosság bevonásával tartott akció január 29-től február 1-ig tartott.

A felmérés az egyéni megfigyelők, családok, baráti társaságok mellett óvodák, általános és középiskolák részvételével zajlott. Mint írják, a telelő baglyok lakossági felmérése kettős célt szolgál. Egyrészt az adatok közeli szélesebb köre sokkal pontosabb országos információkat szolgáltathat a jelenség területi eloszlásáról és nagyságrendjéről, mintha a felmérést csak hivatásos szakemberek végeznék. Másrészt tájékoztatja is az embereket erről a különleges állati viselkedésről, arra bundítva gyere-

ket és felnőtteket, hogy több időt töltsenek a szabadban természetvédelmi is hasznos önkéntes munkát végezve Magyarország gazdag madárvilágának védelme érdekében.

Az erdei fülesbaglyok különleges viselkedése, hogy a téli időszakban csapatosan keresik fel a települések, különösen az agrárterületek falvainak és városainak belterületeit.

Egy-egy ilyen telelőhelyen többnyire néhány vagy néhány tucat egyed látható, de Magyarország „bagolyfővárosában”, Túrkevéen a telelő erdei fülesbaglyok összesített létszáma egyes években akár az ezer példányt is meghaladhatja. Az erdei fülesbaglyok mellett a telelő csapatokhoz alkalmaslag néhány réti fű-

lesbagoly, továbbá egy-egy kurkó és macskabagoly is csatlakozhat.

Az erdei fülesbaglyok téli gyülekezési helyeinek felmérési programját a Nimfea Természetvédelmi Egyesület kezdte 2009-ben, 2018-tól az MME Ragadozómadár-védelmi Szakosztálya szervezi.

Hogyan segítsük nehéz helyzetbe jutott barátainkat, ismerőseinket?

A jelenlegi járványhelyzetben számos embertársunk került nehéz helyzetbe: például megszűnt vagy bizonytalanra vált a munkája, esetleg hosszabb időre elszakadt családjától, hozzátartozóitól. Az ilyen váratlan változás sokféle – gyakran egymásnak ellentmondó – érzelmeket kelthet, és sokat segíthetünk szeretteinknek, ha meghallgatjuk őket. Ez a cikk abban szeretne segítséget nyújtani, hogyan tegyünk ezt. Először is vannak olyan dolgok, amik bántóak lehetnek, kerüdjük ezeket:

- **kioktatás:** „Nem vesztetted volna el az állásodat, ha jobban dolgoztál volna. Jobban kellett volna tisztelned a főnököt.”
- **a probléma fontosságának tagadása:** „Hamar találsz másik munkát! Ne is bánkódj miatt! Bár ez a megközelítés először nem tűnik bántónak, mégsem a legszerencsésebb, hiszen ha valaki elveszti az állását, teljesen természetes, hogy szomorú vagy dühös. Az ilyen állítással arra buzdítjuk őt, hogy ne élje meg érzelmait – ez pedig később problémákat okozhat számára.
- **Üres biztatások, közhelyek:** „Legy erős!”, „Legyél férfi!”, „Szedd össze magad!”, „Csak akarni kell!”

Ugyanakkor viszont vannak olyan közhelyek, melyek segítik a személyt az önkifejezésben és abban, hogy őszintén elmondhassa, mi bántja. Ennek a pozitív eredménye általában a megkönnyebbülés, illetve a problémahelyzet mérlegelése egy új, nyugodtabb lelkiállapotban. Ezek a közhelyformák a következők:

- **együttérzésünk kifejezése:** „Úgy látom, ez most nehéz neked, el vagy keseredve. Sajnálom, hogy így alakult.” A lényeg, hogy olyasmit mondjunk, amiből a másik érzi, hogy megértjük a problémáját és az érzelmét.
- **az érzelmek kimondásának bátorítása:** „Hogy érzed magad ebben a helyzetben?”
- **az érzelmek elfogadása:** „Megértem, hogy dühös vagy, valószínűleg én is az lennék a helyedben.” „Szomorúnak tűnsz, értem is, hogy miért.” Bármilyen érzelmeket is említt szerettünk, fogadjuk azt el, hiszen egy adott helyzet különböző emberből más-más érzelmeket válthat ki.
- **aktív figyelem:** forduljunk valódi figyelemmel szerettünk felé: némissuk le mobilunkat, ne írjunk üzeneteket, te-

gyük egyértelművé, hogy tényleg odafigyelünk rá. Ha így teszünk, ő érezni fogja és könnyebben beszél.

- **törődjünk szerettünk igényeivel, szükségleteivel:** „Mire lenne szükség ebben a helyzetben? Mi segíthet igazán?” Még ha mi magunk nem is feltétlenül tudjuk megadni neki, amit szeretne, ő már azzal is előrébb van, hogy megfogalmazta az igényeit.

Ha a fent leírtak szerint, őszinte türelemmel és elfogadással meghallgatjuk bajban levő szerettünket, rengeteget segíthetünk neki. Ha ezzel együtt úgy érezzük, hogy többre lenne szüksége, mint amit mi tudunk nyújtani, irányítsuk szakemberhez!

Az Egészségfejlesztési Iroda Leiki Egészségközpontjának munkatársai várják a hívásokat.

Rimóczi Annamária: +36 20 423 1213, e-mail: rimoczian13@gmail.com

Plánka Zsuzsa: +36 70 547 9328, e-mail: zsuzsa.planka@gmail.com

Népegészségügy fejlesztése a mentális egészség területén a Mezőúri járásban

EOPF-1.8.20-17-2017-00018

Belvíz helyzet

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

Sallai R. Benedek polgármester II. fokú belvízvédelmi készültséget rendelt el február közepén. A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság belvízvédelmi szakemberei ellátogattak városunkba ellenőrizni a belvízszintek állapotát. Szinte bizonyos, hogy a Kis-Berettyón, mint a város fő belvízelvezető csatormáján beavatkozásra lesz szükség. Nem kizárt, hogy a helyzet indokolta teszi az „első kettes dudát” (Lovarda mögötti átereszt, átjáró, híd) felszámolását, ugyanis annak vízáteresztő képessége olyan mértékben lecsökkent, hogy az a mögöttes lévő víztereket komolyan veszélyezteti. Nemcsak a Drága- és Kincses-kert tulajdonosai aggódhatnak a kialakult helyzet miatt, hanem a városban rossz állapotba került belvízvédelmi infrastruktúra (árkok, átereszek, összefolyók) is alkalmatlan a hatékony belvízelvezetésre.

Az új uniós költségvetési ciklusban már ismertek azok a pályázati kiírások, amelyek településeknek több milliárdos segítséget jelenthetnek a belvíz problémák kezelésére. A városvezetők és munkatársaik megkezdték a felkészü-

lést, hogy a város teljes belvízvédelmi rehabilitációjának pályázatát előkészítsék. Most azonban az esetlegesen gyors olvadással bekövetkező még több víz elvezetését szeretnék biztosítani a védelmi intézkedésre.

Tudvalevő, hogy a belvíz kialakulása egy természetes folyamat, a város

közigazgatási területének egy része természetes mélyedés vízáronnyalakkal, gyakorlatilag folyómederben helyezkedik el, azonban a klímaváltozás eredménye a hirtelen időjárásváltozás íyertén kialakulása és az időjárási szélsőségek fokozódása.

Közlekedési lámpa

MOLNÁR MAGDOLNA - FŐSZERKESZTŐ

Sok várost, illetve lakosságot érintő téma - döntést megelőző - megvitatásban igen hasznos lenne egy szavazórendszer, melynek segítségével egyértelműen lehetne véleményt nyilvánítani, ezzel megkönnyítve a döntéshozók munkáját. Sajnos még nem áll rendelkezésre egy hasonló online szavazórendszer, hiszen a megvalósítása, a visszaélések kiszűrése nem egyszerű.

A Széchenyi és Rákóczi utcák kereszteződésében lévő közlekedési lámpa kérdése remek alkalom lenne a rendszer használhatóságára. Sallai R. Benedek polgármester is nagy dilemma előtt áll az ügyben, jól jönne a lakosok többségének véleménye.

Tudni kell, hogy a 2021. évi költségvetés tervezése feladja a leckét a kedvezőlenebb forráskonstrukciók okán.

Joggal merülhet fel a kérdés, hogy az évi, akár milliós költségeket jelentő köz-

lekedési lámpa fenntartása egyszerű dőntés-e? Megér ennyit? A lámpák karbantartása, folyamatos műszaki felügyelete, üzemeltetése milliós költségeket jelent a városnak, ugyanakkor kérdés, hogy valóban hozzájárul-e ez az eszköz a közlekedésbiztonság magasabb szintjéhez. Mindannyian láttunk olyan helyzeteket, amikor teljesen értelmetlenül működik a lámpa, amikor egymagunkban állunk a zebra előtt úgy, hogy senki más nem vesz részt a közlekedésben, de a korlátozás ésszerűtlenül akadályozza a közlekedésünket. A kanyarodóknak épp így nem biztos, hogy a biztonságát növeli a lámpa üzemelési gyakorlata, melynek azonban a megváltoztatása még tovább lassítaná az áthaladást, sokszor értelmetlenül.

Sallai R. Benedek polgármester egy felhívást tett közeli közösségi oldalán, hogy szavazatukkal segítsék a jó döntés meghozatalában, az újság olvasói is erre kériük! Írják meg nekünk az elérhetőségeinkre, Önöknek mi a véleménye, maradjon-e, avagy ne a közlekedési lámpa?

Bár még korán sincs vége a buszpályaudvar kálváriájának, legalábbis megérkeztek a várót helyettesítő konténerek. Már ez is előrelépésnek tekinthető az utazó közönség számára és február közepeitől használható is vehették.

Újabb vagyonhoz jut városunk

MOLNÁR MAGDOLNA - FÖSZÖRRESZTŐ

A tavalyi Város Napja programjainak szervezése közben a Bagolyfutam koordinátorai szembesültek azzal a problémával, hogy a türkevei balai út néven ismert 0457/1 számú közút műszaki állapota lassan már futásra is alkalmatlan. Megkeresték a Polgármesteri Hivatalt munkatársait, hogy a Városgondnokság Kft. segítségével javítsanak az út műszaki állapotán és próbálják meg a fenntartó, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. engedélyét kérni az állapotjavításra. Hideg zuhanyként ért mindenkit, a Magyar Közút Nonprofit Zrt. teljes mértékben elzárkózott mind attól, hogy engedélyt adjon külső személy által történő útjavításra, mind pedig balesetvédelmi okokból az úton bármilyen közösségi program szervezésére.

Sallai Róbert Benedek polgármester szerint a balai út stratégiai jelentőségű út a városfejlesztés különböző területei számára. Mind idegenforgalmi ágazatban, legyen az aktív turizmus, horgász turizmus, ökoturizmus, ez a legegyszerűbb elérése a Hortobágy-Berettyó töltésének, az országos kéktúra útvonalnak és Békés megyei célpontok kerékpárral történő elérésének. Mindezen túl jelentős mezőgazdasági gép-

forgalom is zajlik az úton, mely egyértelműen a türkevei vállalkozóknak okoz hátrányt a jelen útminőséggel.

A polgármester ezt követően megkereste Kovács Pétert, a Megyei Közút Nonprofit Zrt. igazgatóját, hogy tárgyalásokat folytasson vele az út sorsát illetően. Városunk elsődleges prioritása a városból kivezető műutak, főként a kuncsorbai út felújítása, ezt követően a belterületen lévő közutak állapota, harmadrészt a két szomszédos település elérését szolgáló utak állapota.

Miután a Megyei Közút Nonprofit Zrt. pénzügyi lehetőségei és kapacitással korlátozottak, ezért a cég vezetője nem érezte realitását annak, hogy rövid- vagy akár középtávon a balai úton bármilyen érdemi felújítás történjen. Ezen előzmények után kapott Sallai R. Benedek polgármester felhatalmazást az önkormányzattól arra, hogy a témában tárgyalásokat folytasson, aminek eredménye az, hogy az állam nyilvánvalóan több százmillió értékűt képviselő út hamarosan a városunk tulajdonába kerülhet.

Talán sokakban felmerül a kérdés, hogy miért kell ez nekünk, amikor meglévő útjainkat sem tudjuk fenntartani normális minőségben. Ebben rész-

ben igazuk is van, de azoknál az utaknál, ahol a város nem tulajdonos, esély sincs bármit tenni az útért, márpedig ha az elmúlt 30 évben nem tett a Közút Zrt. ezért az útért, nem valószínű, hogy érdemi előrelépés történne a közeljövőben. Ellenben a mostani EU-s költségvetési ciklusban várható olyan pályázatok, amelyek pl. önkormányzati tulajdonú utak felújítására írnak ki, így érdemben növekszik az esély a balai út rendbetételére. Ellenpéldaként álljon emlékeztetőként a „privatizált” balai út hid utáni szakaszának kálváriája, ahol a tulajdonos nehéz helyzetbe hozta a helyi földtulajdonosokat, akiknek fizetniük kell, hogy a saját földjeiket megközelítsék.

Örvendetes tehát e vagyonszerzés, mert így Túrkeve városa újabb százmillió vagyonhoz jut nagyon kedvező feltételekkel, amivel utána már a város maga gazdálkodhat.

Ezúton tájékoztatjuk, és egyben értesítjük Önöket, hogy a Tiszamenti Regionális Vízművel kötött együttműködési megállapodás alapján 2021. január 1-től a Nyugati főcsatorna használatához szükséges Gátfelhajtási engedélyek (Gátközlekedési engedélyek) kizárólagosan az alábbiak szerint vásárolhatók meg (bankkártyás fizetéssel, online vásárlással, applikáción keresztül):

A szükséges Gátfelhajtási engedély jelenleg az elektronikus jegyvásárlási platformon keresztül vásárolható meg, hamarosan elérhetővé válik a jegy fizikai megvásárlásának lehetősége. Az érdeklődési partnereink listájáról hamarosan értesítjük Önöket. A bevezetésre kerülő új rendszer első komponense a Nyugati főcsatorna, amelyen a közlekedéshez kiadott, névre és adott járműre szóló engedély, vagy vendégkártya szükséges.

A gátközlekedési, gátfelhajtási engedély megvásárlásának online felülete a: <http://gatfelhajtasiengedely.hu/> weboldalon érhető el.

Gátfelhajtási engedély

FÖSZÖRRESZTŐ

Amennyiben az engedélykérő még nem vásárolt a gátfelhajtásiengedély.hu weboldalon, akkor a vásárlási folyamat megkezdésének érdekében először regisztrálnia szükséges magát. A sikeres regisztrációt, és annak megerősítését követően tud bejelentkezni a felületre, és megvásárolni a kiválasztott gátfelhajtási engedély típusot. A Gátfelhajtási engedély megvásárlását, és elektronikus úton történő kifizetését követően a számla automatikusan kiállításra kerül az engedély megvásárlójának részére, melyet e-mailben küld meg a rendszer.

Felhívjuk szíves figyelmét arra, hogy a Nyugati főcsatorna töltése kiemelt, és folyamatos ellenőrzés alatt áll, mely ellen-

őrzések során az illetékes szervek, hatóságok, és feljogosított személyek ellenőrzik a szükséges gátfelhajtási engedély meglétét, és annak érvényességét. Kérjük, kiemlje meg magát az ezzel járó kellemetlenségektől, bírságtól, eltilástól!

Az okostelefonokra letölthető applikáció hamarosan elérhető lesz Android és iOS eszközön egyaránt. Amennyiben 3,5 tonna összsúlytól nagyobb járművel, vagy mezőgazdasági területművelés céljából szeretne a töltésen közlekedni, kérjük, vegye fel a kapcsolatot ügyfélszolgálatunkkal!

Amennyiben a rendszer használatával kapcsolatosan bármilyen kérdése merülne fel, vagy problémába ütközik, kérjük, forduljon ügyfélszolgálatunkhoz bizalommal, az ugyfeliszolgalat@gatfelhajtasiengedely.hu e-mail címen, vagy a +36 70 427 7405-ös telefonszámon.

Füsti fecske csinál nyarat?

TAKÁCSI ROLAND – HORMAN OTTÓ TERMÉSZETVÉDELMI

„Egy fecske nem csinál nyarat”, tartja a régi közmondás. Jelentése nagyjából annyit tesz, egyszeri vagy alkalmi, többnyire pozitív jelentésű eseményekből még nem tudunk messzemenő következtetéseket levonni. Abból a népi megfigyelésből adódhat, hogy a fecskék a telelőhelyükről hullámokban érkeznek vissza Európába. Az első csapatok március végén már itt vannak, de a többségük csak áprilisban érkezik.

Molnárfecske

(forrás: www.himnondo.budakeszi.hu)

A fecskék a madarak osztályának verébalakúak rendjébe tartozó család. Magyarországon négy faj képviselteti magát, a füsti fecske (*Hirundo rustica*), a molnárfecske (*Delichon urbicom*), a partifecske (*Riparia riparia*) és a sarlósfecske (*Apus apus*), amelyek közül Túrkevéen a füsti fecskével és a molnárfecskével találkozhatunk, áprilistól szeptemberig. Életmódjukra egyaránt jellemző, hogy repülő rovarokra vadásznak, és sárból, agyagból épített fészükbe évente kétszer, a molnárfecske esetében akár háromszor is költenek. Fészük igazi művészi munka. A füsti fecske esőtől védett, de nyitott, jellemzően mezőgazdasági épületekbe készíti sárból és szénából, csésze alakú fészket. A molnárfecske fészke ezzel szemben zárt, csak egy bebúvó nyílással rendelkezik,

és városi épületek oromzatára is szívesen készíti azokat. Egy molnárfecske a fészke építése közben akár 25000-szer is fordulhat, miközben a sarat szállítja csőrében. A fészük alapanyagaként használt sárból adódik, hogy fészkelő helyükhöz elengedhetetlen a víz vagy vízenyős területek közelsége. A füsti fecske erősen kötődik az állattartáshoz, míg a molnárfecske a városi környezetben is jól érzi magát. Becsült állományuk Magyarországon 89 000-120 000 pár a füsti fecske, és 27 000-36 000 pár a molnárfecske esetében (2000-2012 közötti felmérések alapján, és az egyedek száma 1999-től enyhén csökkenő tendenciát mutat.)

Az egyedszám csökkenését több dolog együttesen okozza: részben a klímaváltozás okozta extrém időjárási körülmények, a táplálék (rovarok) csökkenése (pl. szűnyogirtás által), az élőhelyek megfogyatkozása, és a fészkek tudatos elpusztítása. Füsti fecskénél egyértelmű tényező a háztáji állattartás visszaszorulása. Pár évtizede még a legtöbb portán neveltek disznót, baromfit. A keletkezett trágya egyrészt alapanyagul szolgált a fészkeknek, másrészt különféle repülő rovarok lárváinak adott élőhelyet. A fedett, de nyitott akolok pedig ideális fészkelő helyként szolgál-

Molnárfecske(Kökay Szabolcs festménye, forrás: www.mme.hu)

tak. Fokozatos felszámolásukkal a fecskék egyre inkább a nagyobb gazdaságok közelébe koncentráálódtak, amelyek tipikusan a város periferiáján vagy lakóövezeten

Füsti fecske (forrás: www.madarpark.hu)

kívül helyezkednek el. Molnárfecske esetében - bár sokkal urbanizáltabbak a füsti fecskénél - a legnagyobb probléma, a városok aszfaltos, beton és füves területein a fészkeképítő anyag hiánya (nincsenek sáros, vízenyős részek), illetve a modern épületburkoló felületeken a fészkek tapadásának elégtelensége. Nem elhanyagolható az emberek tudatlanságából adódó szándékos károkozás és zavarás sem. A fecskéfészkek esztétikai szempontból nem mindenki számára egy épület ékességei, különösen a fészkek alatt megjelenő ürülék miatt, ezért sokan szándékosan leverik a lakatlan és lakott fészkeket is, illetve az oromzatok átalakítása és felújítása során gyakran „útban van” egy-egy fecskéfészek. Bár Túrkevét a baglyok fővárosának tartják, 2019-ben mégis a fecskékkel tettünk szert országos „hírnévre”. A Petőfi téren egy panellakás erkélyéről vertek le molnárfecske fészkeket, ezzel tucatnyi fióka halálát okozva. E két fecskefaj egyelőre nem veszélyeztetett, azonban Magyarországon védettséget élveznek,

természetvédelmi értékük 50 ezer Forint, így a fészkek leverésével és az állatok elpusztításával nemcsak erkölcsileg követünk el „büncselekményt”, hanem cselekedetünk természetkárosításnak is minősül, ami büntetőjogi következményeket von maga után.

Habár a fecskék táplálékként szolgáló repülő rovarok száma is folyamatosan csökken, az utóbbi időben egyre komolyabb gondot okozó szúnyogok egyik természetes ellenségei éppen a fecskék, így egyedszámuk csökkenésének megállítása, a városba történő visszacsalogtatásuk ebből a szempontból is szükségesnek mondható.

Füstifecske (Kókay Szabolcs festménye, forrás: www.mma.hu)

Fecskvédelmi lehetőségek lakossági szinten.

A fecskék nem készítenek minden évben új fészket, ha a régebbi fészkek jó állapotban átvészelték a telet, abba újra beköltöznek, így semmiképp sem szabad leverni azokat akkor sem, ha ősszel elvo-

Műfecskéfészkek a Fekete István Oktatóközpont tornaterméjében

Fecsképelénka Ráckeviden (Kovács Gitta fotója, forrás: <https://szokszinvidék.24.hu/>)

mulnak a madarak. Sőt, műfecskéfészkek kihelyezésével otthonunkba is csalogathatjuk ezeket a kedves kis madarakat. Megfigyelhető, hogy a fecskék még most is visszajárnak a régi, elhagyatott ólakba költetni, holott már évek óta nincs is állattartás a területen. A műfecskéfészkek agyagból, cementből (esetleg műanyagból) készül, készen is lehet vásárolni különféle kertészeti szaktoltokban, de helyben is el lehet készíttetni például fazekassal (az Alföld ezen régiójában a mai napig jelentős számú fazekas dolgozik). Az etető szülők és a fiókák által „elhullajtott” ürülék ellen is lehet védekezni, hogy az ne piszkítsa be a fészkek alatti területeket. Erre a megoldást a fecsképelénka jelenti. A fecsképelénka, nevével ellentétben nem egy szövetből készült dolog, és még véletlenül sem az állatokra kell felhelyezni. Ez egy fészkenként körülbelül 20*30 cm területű lap, gyakorlatilag egy kis polc, ami felfogja a lepotyogó ürüléket. Gyakorlatilag bármiből elkészíthetjük, fémből, fából, de akár még kartonpapírból is, kinek-kinek a kreativitására bízva. Nagyon fontos azonban, hogy a felgyülemlett, megszáradt

ürüléket évente több alkalommal is el kell távolítani a pelénkáról. Belátható, hogy ezek nem túl jelentős anyagi beruházások, így bárki kivetheti a részét a fecskék védelméből, erkölcsileg mindenképp csak nyerhet vele. Ráadásul a pelénka akár hulladék fából is elkészíthető, így az egyetlen költsége a felerősítéshez szükséges csavar, tiplő, vinkli, stb., ha rendelkezünk némi kézügyességgel. Nagyon fontos, hogy a természet védelmét ne csak a hatóságoktól, szakemberektől várjuk, hanem mi magunk érezzük szükségét, mindennapi életünkbe építsük be azt!

Végső soron a fecskék - és általában a természet - védelme mindannyiunk közös érdeke, mert ha a jelenlegi tendencia folytatódik, hamarosan eljőhet az a nem kívánatos helyzet, hogy már annak is örülhetünk, ha egy fecske csinál nvarat.

AGRÁRMINISZTERIUM
Agrárminisztérium 2020. évi ZÖLD
FORRÁS pályázat, pályázati azonosító:
PTKF/331/2020

EBkalandok

avagy egy állatvédő egyesület hétköznapijai

KÁDUEMKA

Az egyesület története számokban

A Remény Rabjai Állatvédő Egyesület Túrkeve 2018 januárjában alakult. Az eltelt 3 évben összesen 293 eb került gondozásunkba, ebből a 6-10 hetes kidobott kölyökkutyák száma 136 darab! Mindez egy hivatalosan 8791 főre becsült településen, ami azt jelenti, hogy minden 30-dik lakosra jut egy kidobott felnőtt vagy kölyökkutya.

2018-ban a gyepmesteri telepen mindössze 4 beton kennel állt rendelkezésünkre. Azóta saját erőből kihelyeztünk 9 darab saját kennelet, a városgondnokság 4 kennelet, valamint felajánlásból 1 nagyobb méretű kennelet. Így összesen 18 kennelet áll rendelkezésünkre.

Sajnos azt kell mondanom, hogy ez sem elég. Amint egy kutya örök befogadóra lel, szinte azonnal kerül a helyére kettő. Minden kenneletben van kutya házuk, nem egy közülük helyi lakosok adománya-ként, két helyi vállalkozó pedig el lát minket a kutyaok alá való forgáccsal, szalmával. Ezúton is örök hála nekik. A Millennium téren lévő tápboltba 2019. decemberében kihelyezett adományhordónkban eddig összesen 104 kg száraztáp, 183 nagykonzerv, 48 db kis Konzerv, 131 db kutya szalámi landolt, ami hihetetlen nagy segítség volt nekünk! 2020-ban a helyi Tesco üzletében két alkalommal nyílt lehetőségünk táp adományok gyűjtésére, összesen 633 kg száraztáp, 110 db nagykonzerv, 27 db kutya szalámi és több zacskó jutalomfalat gyűlt össze. Hálásan köszönjük mindenkinek, aki adományt helyez el számunkra a hordóban és

a Tesco-s adománygyűjtő napok alkalmával!

2020-ban a gyepmesteri telep melletti részt kaptuk meg, ami hatalmas, 16180 m², ám pusztaság terület. A városgondnokság a gépparkja segítségével, amit lehetett elengedtetett a területen és több alkalommal lekaszták a fűvet. Nagyon sok munka vár még ránk a területen (kerítésépítés, kennelet aljzatszerelés, kennelet áthelyezése, területrendezés stb.),

aki úgy érzi, szeretne egy-egy jó kedélyű szerelésünkbe becsatlakozni, az jelezze facebook oldalunkon, mindenkit szívesen látunk.

Az egyesület fő célkitűzésének tekinti, hogy minél kevesebb utcán kóborló vagy kidobott eb legyen a városban. A kettő nem ugyanaz! Nagyon sok megkeresést és panaszt kapunk az utcán kóborló ebekkel kapcsolatosan. Sajnálatos tény, hogy ezen kutyák 95%-a gazdát, csak a

kedves gazda nem törődik vele, hogy kutyája az utcákat járja, mondván „majd hazajön”. Abba nem gondol bele, hogy kedvence esetleg baleset okozója, vagy áldozata lehet. Szeretném jelezni, hogy itt nem az egyszer-e egyszer véletlenül kilógó ebekkel van gond, az bárkivel előfordulhat, hanem a rendszeresen utcán közlekedő ebekről, melyek csoportokba verődnek veszélyeztetve a gyerekeket, időseket.

A felelős állattartás átformálása érdekében szeretnénk a települünkön egy olyan állatvédelmi közösségi teret kialakítani, ahol kutyás bemutatásokat, a felelős állattartásról szóló előadásokat tarthatunk és iskolás látogató csoportokat fogadhatunk. Egy kis faházunk már készen van, egy közösségi kifutó és egy szabadtéri, ám mégis fedett előadó rész kialakítása az idei évben valósul meg. Egy nyertes pályázatnak köszönhetően tavasszal indul a fűstást, növényültetési programunk. A későbbiekben szeretnénk ivartalanítási, oltási, chipelési kampányokat is indítani a szociálisan rászoruló állatszerető emberek számára.

Ha bárki úgy érzi, szeretne akár a kutyákkal kapcsolatos munkánkban, akár a közösségi tér kialakításában segíteni minket, az nyugodtan írjon ránk a facebook oldalunkon vagy keressen minket a következő e-mail címen: a.remeny.rabjai.turkeve@gmail.com.

Amennyiben valaki anyagilag szeretné segíteni munkánkat, az megteheti az alábbi számlaszámon: A Remény Rabjai Állatvédő Egyesület Túrkeve 69800126-17780010

Idén első ízben jogosultak lettünk az adó 1%-ra, ilyen formában is lehet támogatni a munkánkat: A Remény Rabjai Állatvédő Egyesület Túrkeve, adószám: 18976520-1-10

Segíts, hogy segíthessünk!

KÖBORKUTYÁK

MOLNÁRNAGYOLNA - FŐSZERESZŐ

A kép a Polgármesteri Hivatal bejáratánál készült polgármester úr jóvoltából, bár hozzá kell tenni, hogy a város bármely részén is készülhetett volna, hiszen kisebb falkába verődött köborkutyák láthatóak mindenfelé. Ezek nagyrésze nem igazi köborkutya, hanem állattartásban felelőtlen tulajdonosoké, akik úgy gondolják, az utca jó hely a kutyusoknak. Nagyjából mindenki ismeri akár a németjuhász, akár a husky, vagy a kisebb kutyákat, akik a Penny körül, az Attila vagy Eszei úton, azaz bárhol a városban kóborolnak. Sokszor még a tulajdonosuk is ismert, mégsem változik magától semmi. Becslések alapján Túrkevében akár 15 ezret meghaladó számban is van kutya, azonban ezeknek mindössze kb. fele regisztrált, s mindössze 2/3-a tartási körülményei felelnek meg a normális állattartási szabályoknak.

Az állatvédők is minél előbbi intézkedéseket sürgetnek ennek a helyzetnek a felszámolására. Bodóné Nagy Edit és Szászné dr. Pataki Ma-

riam aljegyző asszony előkészítette a „Közösségi együttélés alapvető szabályairól és ezek megszegésének következményeiről” szóló városi rendeletet, ami alapján a jövőben akár 150 ezer Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható az, aki következetesen a közösségi együttélés szabályait megszegi akár azzal, hogy a kutyája az utcán kóborol. Nincs olyan, hogy a „kutyám kiszökött”! Legalábbis nem állandóan. Kennelt lehet gyártani, a kutyát meg lehet kötni, a kerítést meg lehet csinálni!

Ez egy nyomatékos jelzés a város azon kutyatartó közösségének, akik rendre az utcára engedik a kutyáikat, az ezirányú türelmi idő lejárt.

A jövőben következetes szankcionálással és eljárással kíván fellépni a Polgármesteri Hivatal az állatvédelmi szabályokat és közösségi együttélés szabályait megszegő kutyatartókkal szemben. Idéig bírságtömb sem áll rendelkezésre, de már megérkezett. A türelmi idő tehát lejárt, a szankciók pár héten belül megindulnak, kérem, figyelmeztessék erre ismerőseiket is!

Hogyan csökkenthetem a műanyag szemét mennyiségét otthon?

ERŐS MÁRTON

A zöld rovat előző cikkében a műanyag szemét egyre növekvő, globális problémájáról volt szó. Ez nem csak a távoli országok ügye: csak PET-palackokból évente több mint másfél milliárdot használunk el Magyarországon. (Ez átlagosan 180 ezer palackot jelent minden egyes órában, éjjel-nappal!) A PET-palackoknak pedig itthon csupán kevesebb mint egyharmadát hasznosítják újra itthon: a többségük hulladéklerakókba, égetőkbe, vagy egyenesen a természetbe kerül.

Szerethetjük a műanyagokat, mert könnyűek, és olcsó legyártani őket. Csakhogy az igazi árat nem pénzben, hanem a környezeti károkból fizetjük meg. Egyrészt a műanyag alapanyaga a súlyosan klímakárosító kőolaj. Másrészt minden egyes újonnan megvásárolt zacskót vagy palackot újra le kellett gyártani, és akár kontinenseken keresztül szállítani, mire eljutott hozzánk: ez óriási pazarlás az energiával és a nyersanyagokkal. Végül: az eldobott szemét pusztítja az élővilágot, a szárazföldön és a tengerekben egyaránt, évszázadokon keresztül. A műanyag szemét lebomlási ideje ugyanis akár 400 év is lehet.

Mindezek miatt mostanra rengetegen elgondolkodtak már azon, hogy mit tehetnek az egyre növekvő műanyagszemét-hegyek ellen. Fontos leszögezni, hogy a probléma megoldása elsősorban nem rajtunk, átlagembereken múlik, hanem a döntéshozókon és a termékeket egyre több műanyagba bugyoláló nagyvállalatokon. Persze a világ legnagyobb műanyagszemét-szennyezője, a Coca-Cola most is épp nagyszabású reklámkampányt folytat itthon, amelyben a vásárlókra igyekszik hátrítani a felelősséget. Holott megtehetné, hogy visszaváltja a palackjait, ahogyan régebben is tette.

Engem akkor is zavar a sok műanyag szemét, mit tehetek?

Gondoljuk át egyszer a teljes folyamatot. Bemegyünk a boltba, veszünk egy üdítőt, megisszuk, és a palackot már dobjuk is ki a kukába. Ha csak a folyamat legvégével, az eldobott szeméttel foglalkozunk, akkor semmit nem teszünk azért, hogy az egész probléma gyökerestől megszűnjön. Hiszen a következő megvásárolt üdítőkhöz újabb és újabb palackokat kell gyártani, szállítani, megtölteni. A szemétszedési akciók nem jelentenek megoldást erre, azoknak más haszna van: az élővilág védelme és környezetünk rendben tartása.

A valódi megoldásokat ezért a folyamat legelején kell keresni. De haladjunk szépen apránként visszafelé!

4. Dobjuk a műanyag szeméket szelektív kukába

2021-ben ezt már nem kell tovább magyarázni. Ez ugyanolyan minimum, mint a köszönés.

3. Használjuk kreatívan újra a hulladékot

Ha már iszonyú energiák megmozgatásával legyártották és idehozták nekünk a palackokat, a zacskókat, a dobozokat, adjunk nekik új életet. A nagy főlakkal a kertben megvédhetjük az esőtől az érzékeny tárgyakat. A palackokból néhány perc alatt madáretetőket, tárolókat, dísz tárgyakat, játékokat vagy akár locsolórendszereket is készíthetünk. De azzal is meghosszabbítjuk a zacskók és palackok hasznos életét, ha eredeti funkciójukban használjuk őket tovább. (Csak tartsuk őket tisztán!)

2. Válasszuk a kevésbé egygoncsomagolt termékeket

Nem mindig van választásunk a boltban, de amikor tehetjük, ragadjuk meg az alkalmat. Részeletünk előnyben:

a nagyobb kiszerelésű termékeket (feltéve, hogy nem pazaroljuk el a tartalmát, hanem tényleg szükségünk is van a nagyobb mennyiségre!);

a kevesebb csomagolásba bugyolált árut (gondoljunk csak a zacskóban még egyesével külön becsomagolt bonbonokra, a szeletelt húsokat és sajtokat egyesével elválasztó műanyag lapocskákra, a kartonpapíron belül műanyagba tett rizsre és társakra!);

a visszaváltható csomagolású termékeket (például az üveges szörpöket);

a helyi termelőket, akik egyrészt a boltinál sokkal jobb minőségű árut képesek nyújtani gyakran ugyanazért az ártért, másrészt a termékeiknek nem kell hónapokat túlélniük a szállítókonténerekben és a boltok polcain, ezért nem is kell annyi csomagolást használniuk.

1. Használjunk eldobható helyett tartókat, vagy csomagolásmenteset

A lehetőségek hihetetlenül széles tárháza áll előttünk. Sokszor nem is kell óriási innovációkra gondolni, hanem csak visszatérni nagyszüleink szokásaihoz. Nincs két egyforma ember, eltérhetnek a szükségleteink, az adottságaink, a lehetőségeink: az előbbi lista ezért csak inspirációként szolgál.

Boltban vásárolt üdítő, kávé helyett vigyünk magunkkal italt otthonról kulacsban, ételt pedig ételedőzőben.

Eldobható táányérok, poharak, evőeszközök, szívószálak helyett használjunk tartókat.

Műanyag zacskók helyett használjunk vászon bevásárlózsákokat és szatyrot. Ilyeneket sok helyen készen is

vásárolhatunk, de magunknak is varrhatunk otthon.

Ne tépjünk külön műanyag zacskót egy-két almáért, vagy egy manóknyl (amúgy is becsomagolt) csokiért. Az eladók udvariaságból a kasszánál is felajánlhatják, hogy becsomagolják ezeket nekünk, de ezt köszönettel visszautasíthatjuk.

Ha még nem tettük, adjunk egy esélyt a tusfürdők helyett a szappanoknak, a mosópor helyett a mosódióknak és a szódobikarbonátnak. (Ha belegondolunk, semmi vesztenivalóknak nincs azzal, ha egyszer kipróbáljuk

őket, ráadásul gyakran kisebb próbacsomagokban is kaphatóak.)

Eldobható maszkok helyett használjunk kétrétegű textilmaszkot. Ilyet szintén készíthetünk otthon is (maradék anyagokból), illetve sok helyen kaphatóak is.

Kevesebbszer engedjünk a hirtelen csábításnak a boltok polcainál. Ez a pénztárcánkat, az egészségünket és a környezetet egyaránt kíméli. Segít, ha otthon előre inunk bevásárlólistát a tényleg szükséges beszerzendőkről.

Termesszünk otthon növényeket. Ha nincs is kertünk, az erkélyen vagy

az ablakpárkányon is nevelhetünk paradicsomot vagy fűszernövényeket.

6. A legeslegfontosabb: egyszerre csak egy lépést

Mind a műanyagszennyezés problémája, mind a szemétszökkenő háztartási praktikák hosszú listája nyomasztó lehet elsőre. Semmi baj! Válasszunk ki mindig egyetlenegy dolgot, amibe szívesen és könnyen belevágunk, és addig ne aggódjunk a többi lehetőség miatt. (A cikk szerzője a fenti felsorolásokat teljesen saját, lépésről lépésre haladó tapasztalatai alapján írta.)

SZÉCHENYI 2020

A GINOP-4.1.4-19 pályázati konstrukció keretében a KEVEFÉM Kft. napelemes rendszer telepítését valósította meg. A pályázat keretében a vállalkozás 18,38 millió Forint vissza nem térítendő európai uniós támogatásban részesült

A GINOP-4.1.4-19 Megújuló energia használatát, energiahatékonyság növelését célzó épületenergetikai fejlesztések támogatása című és kódszámú pályázati konstrukció keretében a KEVEFÉM Kft. épületének energetikai korszerűsítése valósult meg, napelemes rendszer telepítése révén. A 18,38 millió forint európai uniós támogatás segítségével napelemes rendszer telepítése valósult meg a cég 5420 Túrkeve, Kínizsi u. 49. címen található székhelyén. A megújuló energiafelhasználással a cég nagymértékben energiahatékonnyabbá tudja tenni ter-

melését. A fejlesztés eredményeként a cég jelentős költségeket tud megtakarítani, melyeket további fejlesztésre tud fordítani a jövőben. Az energia-, és költséghatékonnyabb üzemeltetés mellett a projekt hozzájárul a környezeti tudatosság erősítéséhez is. A megújuló energia alkalmazása egy olyan környezetbarát megoldás az energia fedezésére, mely hosszú távon is hozzájárul a környezeti fenntarthatósághoz.

További információ kérhető:

Szólósi Csaba +36 30 412 1939
info@kevefemkft.hu

Tájökológiai konferencia

Az idei, immár XVII. Tájökológiai Konferencia a járványhelyzet miatt, a tervek szerint május 30-án, vasárnap lesz.

A konferencián az idén 30. születésnapját ünneplő Túrkevéért Alapítvány három évtizedes értéktérítő tevékenységére is emlékeznek.

Kérjük adója 1%-ával támogassa a Keviföld Alapítványt és fenntartásában álló Korda Vince Táncművészeti, Képzőművészeti és Színházi Alapfokú Művészeti Iskolát! Támogatásukat a kuratórium tagjai valamint az iskola tanárai és diákjai nevében nagy tisztelettel köszönjük!

KEVIFÖLD ALAPÍTVÁNY
Adószám: 18821419-1-16

SZÉCHENYI 2020

GINOP-4.1.4-19 Megújuló energia használatát, energiahatékonyság növelését célzó épületenergetikai fejlesztések támogatása című pályázati konstrukció keretében

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KEVEFÉM IPARI SZOLGÁLTATÓ KORLÁTOLT FELELŐSÉGGŰ TÁRSASÁG TÜRKEVE

KEVEFÉM KFT. ÉPÜLETÉNEK ENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉSE NAPELEMES RENDSZERREL

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁS ÖSSZEGE:
18,38 MILLIÓ FORINT

European Regional Development Fund

Hírek a Petőfiből

ETTŐNÉ CSÉSZ-ERKA

A téli időszakban minden korosztály kedvelt időtöltése az olvasás, vetélkedés, rejtélyfejtés. Tanulóinknak is jónéhány alkalomuk volt arra, hogy különféle területeken próbára tegyék tudásukat, rátermettségüket.

Mostani cikkünkben a kultúra köré csoportosítva mutatunk meg ezek közül néhány kiemelkedő eredményt. Aki mostanában a Városi Könyvtár közelében jár, szobánál szobó gyermekrajzokat láthatnak az ablakokban, amelyeket a Karácsonyi rajzpályázaton legjobbnak talált a zsűri. Például Hajdó Zsófia, Kántor Hanna, Papp Hanna, Takács Adél és Tóth Hanna, 4.b osztályos tanulók alkotásait. Segítőjük Kovácsné Szécsi Mária tanítónő volt.

Januári kiemelt programunk a Himnusz születéséhez, a „Magyar kultúra napjához” kapcsolódó hagyományos, ám megvalósításában korszerű, interaktív vetélkedőnk volt. A szoros versenyben a következő eredmények születtek: 5-6. évfolyam: I. Barna Rebeka, Kontos Kata, Szendi Vivien – 5.b, II. Árvai Zsófia, Kaszanyi Boglárka, Máté István – 6.b, III. Borók Martina, Fábrián Nándor, Köteles Leticia – 5.a, 7-8. évfolyam: I. Dobos Attila, Kalmár Adrián, Szabó László – 8.b, II. Gaál Tibor, Lénárt Gabriella, Rózsai Pat-

rik – 7.b, II. Budai Fanni, Katona Balázs, Szabó Gergő – 8.a.

A Korda Vince Alapfokú Művészeti Iskola évek óta kiemelt figyelemmel szervezi a Hegyfokú Kabos Emlékverseny fordulót és döntőt. Az idei lehetőségekhez igazodva az alsósok körében online versmondó versenyt rendeztek. Eredmények: 1. helyezett: Dobos Fanni és Hajdó Zsófia 4.b, 2. helyezett: Kántor Hanna 4.b.

A felsősöknek négyfordulós természetismereti levelezőversenyen kellett bizonyítaniuk a felkészültségüket. Eredmények: I. „Menyődyörgök” csapat - Csáttári Dávid, Szilágyi Alex, Fábrián Ádám, Csécsel Áttila, II. „Hegyfokú kedvencei” - Barna Fanni, Bodó Boglárka, Dobozy Dorott, Marjai Blanka, III. „Viharvadászok” - Árvai Gabriella, Firta Laverne, Nagy Laverne, Bodó Szabolcs.

Nagy örömünkre felsős tanulóink közül évről évre többen is fontosnak, értékesnek tartják a „Szép magyar beszéd” kerfordulós iskolai versenyre történő felkészülést.

Az online lebonyolító verseny idei legjobbjai: Kontos Kata, Kaszanyi Boglárka, Fazekas Bence, Németh Zsombor.

Ők mindannyian kiérdemelték a továbbjutást a területi fordulóra, amelyen a 7-8. évfolyamosok kategóriájában Németh Zsombor megőrizte tavalyi I.

helyezését, Kontos Kata pedig az 5-6. korosztályban II. helyen végzett. Gratulálunk a kiemelkedő eredményekhez!

A naptár februárt mutat, ami köztudottan a karneválok, farsangi mulatságok időszaka. Igazodva az aktuális előírásokhoz, az előző évektől eltérve iskolavezetésünk felhívást tett közli, amelyben csokitortával jutalmazták azt az osztályt, ahol a legtöbben öltözködtek magukra maskarát. Az alsósok Szabó Tünde néni kényítással készített édességgel és hangos lármával üzték el a telt február 22-én, reméljük jó messzire! Előtte azonban az 1.b osztályosok adták elő a Bohóc című dala tett táncos koreográfiájukat. Nagy tapsot kapott a bohóc orrot, piort használó vidám és mosolygós gyereksereglet. Ezen a napon jelmezben ülték az órákon a gyerekek, szünetekben pedig karneváli hangulatban élvezték a melegengető napsugárakat az udvarokon. Az iskola minden osztálya játékkal, mókával búcsúztatta a sötét hónapokat, egyúttal köszöntve a közeledő tavaszt. A meghirdetett jelmezversenyt és a csokitortát alsóban az 1.a, felsőben pedig a 6.a osztály nyerte. A délelőtti folyamán mindkét körzetünkbe finom farsangi fánikok érkeztek viszona. A felajánlásokat ezúton is köszönjük a Nótás Vendéglőnek és a Kéve Étteremnek! Az alsó és felső tagozatban első helyezést elért osztályoknak Pomád József készített izlenes csokoládétortát, melyet tisztelettel köszönünk a gyerekek nevében is!

A népi kultúra elkötelezettjei

Könyvajánló

DR. DR. JELANNA

Globalizálódott kultúráinkban ma már egyre nehezebb megtalálni az egyedét, a sajátosan magyarsághoz vagy egy kistájhoz köthető kulturális elemeket. Erre pedig szükség van minden embernek. Ezek a tárgyi és szellemi értékek mutatják meg, hogy magyarnak születünk, hogy szülőföldünk itt van a Kárpát-medencében, hogy becsüljük elődeink és ember-társaink munkáját. Ebbe a kultúrkörbe beletartoznak a történeti-néprajzi csoportok, kistaják — így a Nagykunság — helyi kulturális értékei is.

Könyvünkben arra vállalkoztunk, hogy bemutatassuk egy-egy alkotó életművét, életútját keresztül, hogy a hagyományos népi kultúra emlékeinek átörökítése, stílusjegyeinek alkalmazása hogyan illeszthető be a 21. századi kultúrába, legyen az képzőművészeti alkotás, használati esz-

köz, dísz tárgy vagy turistáknak szánt emléktárgy. Fontosnak tartjuk, hogy az alkotók tisztán forrásból merítsenek, amelyhez szakmai segítséget adnak a helyi műcelemek néprajzkutatói csapógy, mint a Hagyományok Háza szakbizottságai által működtetett szűrítettség, értékelési rendszer. A tehetséges embereket a helyi közösség is megbecsüli.

Könyvünk több, a 21. században is alkotót — kezdőt, népi iparművészt, a Népművészet Mestere címet viselőt — ismertet meg az Olvasóval. Rendhagyó módon ez a kiadvány azokra a néprajzkutatókra is ráirányítja a figyelmet, akik napjainkban (vagy a közelmúltban) szakmai tudásukkal hozzájárultak a helyi értékeink sikeres tevékenységéhez, a Nagykunság népművészetének, népi iparmű-

vészetének tovább élte-téséhez. Bizunk benne, hogy a fiatalok körében is követőkre találunk köztünk.

A közelmúltban megjelent könyvet ajánlom minden türkevei lakosnak és a városban, a Nagykunsághoz kötődő olvasóknak. A kötetben 24 alkotóval (művészek, népművészek) és 9 kutatóval ismerkedhetünk meg. Mint a kötet szerkesztője a türkeveiek érdeklődésére különösen számítok, hiszen ebben a könyvben többek között olvashatnak a Finta testvérekről, Ratkai Lajos szobrászról, Füleki Gábor, Gy. Vad Erzsébet, Csikós Tóth András festőművészekről, Luka Lajos, a népművészet mesteréről, Bugyik Lajos faragóról, Nagy Istvánné hímezőről, szakközvetítőről, Szabó Illdikó babagyűjtőről. A könyv beszerzését Türkeven a Deák Ferenc u. 4. szám alatt.

A könyvet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesület a Magyar Művészeti Alapítvány támogatásával jelentette meg.

Hegyfok Kabos Emlékverseny

KÉZMŰVÉSZET

Hegyfok Kabos halálának 102. évfordulója alkalmából XII. alkalommal rendezte meg a Korda Vince Alapfokú Művészeti Iskola és fenntartója, a Keveföld Alapítvány, a Hegyfok Kabos Emlékversenyt.

A járványügyi helyzetre való tekintettel idén a felső tagozatos és középiskolás korosztály számára négyfordulós levelezős versenyt hirdettünk, melyre az általános iskolából 13, a középiskolából pedig 4 csapat adta le nevezését. A nagyon izgalmas versenyben végül az alábbi eredmény született:

Felső tagozatos korosztályban:

1. helyezett: Mennydörgés (Csatári Dávid, Szilágyi Alex, Fábán Ádám, Csécsel Attila)
2. helyezett: Hegyfok kedvencei (Barna Fanni, Bodó Boglárka, Dobozó Doróthi, Marjai Bianka)
3. helyezett: Viharvadászok (Árvai Gabriella, Finta Levente, Nagy Levente, Bodó Szabolcs)

Középiszkolás korosztályban:

1. helyezett: Viharfelhők (Kormos Napsugár, Molnár Anna, Varga Zoltán, Zádori Imre)
2. helyezett: 9. BCD (Deák Dalma, Vass Norbert, Fabar Roland, Pelle Zoltán)
3. helyezett: 11. BCD (Lucca Otília, Molnár Máté, Magos Vilmos, Gothárd Sándor)

A helyezést elért csapatok Sudár Anette, kerámikus által készített emléket, és a Nimfea Természetvédelmi Egyesület kiadványaiból összeállított ajándékcsomagot vehettek át, a többi csapat pedig oklevél díjazásban részesült. Minden csapatnak és

felkészítő pedagógusainknak ezúton is szívből gratulálunk!

Az első tagozatos korosztály számára szervezett városi szavaldversenyt, a járványügyi helyzet miatt, idén online formában hirdettük meg. Emiatt sajnos a korábban megszokott minősítő rendszertől is kénytelenek voltunk eltérni. Ennek ellenére, nagy örömünkre, idén is közel 80 gyermek nevezett és vett részt a versenyen, ami azt jelzi, hogy továbbra is töretlen népszerűségnek örvendő rendezvényünk. A zsűrinek nem volt egyszerű feladata, hiszen dicséretes volt a gyerekek felkészülése, nagyon sok jó produkció érkezett. Így több esetben is holtverseny született.

1-2. évfolyam:

1. helyezett: Tóth Tímea (Petőfi Sándor Ált. Isk.)

2. helyezett: Lakatos Dávid (Petőfi Sándor Ált. Isk.)

3. helyezett: Csom Klára (Petőfi Sándor Ált. Isk.), Kapás János István (Petőfi Sándor Ált. Isk.)

Különdíjas: Tóth Rajmund Sándor (Kaszap Nagy I. Ref. Ált. Isk.), Vad Gábor (Petőfi Sándor Ált. Isk.)

3-4. évfolyam:

1. helyezett: Dobra Fanni (Petőfi Sándor Ált. Isk.), Hajdú Zsófia (Petőfi Sándor Ált. Isk.)

2. helyezett: Boda Botond (Kaszap Nagy I. Ref. Ált. Isk.), Mlle Zsófia (Kaszap Nagy I. Ref. Ált. Isk.)

3. helyezett: Kántor Hanna (Petőfi Sándor Ált. Isk.), Kántor Kata (Petőfi Sándor Ált. Isk.)

A zsűri tagjai: Benics Kálmánné, Csajbók Ferencné, Finta Zoltán voltak.

Bízunk benne, hogy jövőre már újra személyes jelenlét mellett rendezhetjük meg hagyományá vált emlékversenyünket és visszatérhetünk a minősítő rendszerhez!

Ifjú tehetségek

Oszlánszki Márkó

HOLNAPREGÉLNÉ – FŐSZERZŐ

Lapunk hasábjain – ha nem is rendszeresen – időnként feltűnik egy-egy rendkívül tehetséges fiatal pályafutásának bemutatása. Bizony mindenkit utolér az az időszak, amikor azt kérdezzük: ki az apja, ki az anyja? Öregszünk, s közben felnőtte vált egy új nemzedék a szemünk láttára. Szüleik itt éltek, élnek közöttünk, de a „gyerekek” dímentek, felnőttek, pályát választottak, sikeresek. Eddig ilyenformán bemutatottuk Önöknek Havoncsák Gyuszt, Kaszanyi Norit vagy Szijártó Zsoltot. Északalomalommal Oszlánszki Márkó példás előrehaladónak adjuk közre, akinek édesapja, Oszlánszki Zsolt, városunk egykori önkormányzati képviselője, majd a mesébeli környezetben elterülő Bodajk polgármestere lett. Eltűntek a szemünk elől, viszont sosem szakadtak el Törkevetől – ahogyan Oszlánszki Zsolt fogalmazott: mindig törkevei marad.

Márkó miután az Újbudai József Attila Gimnáziumot kitűnő érettségi eredménnyel elvégezte, az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán tanult. Gyerekkora óta a nyelvtanulás a hobbija, angolból, francia nyelvből felsőfokú nyelvvizsgát szerzett, beszél olaszul és latinul is tanul. Már középsikolásként több ízben nyert műfordító versenyeken, mindemellett a Hollywood Nyelvtudó tanárként kamatoztatta a nyelvek iránti szeretetét és tudását. Szabadidejében videójátékokat fordít. Az elsajátított idegen nyelveknek köszönhetően idegenvezetői szakképesítést is szerzett, hiszen imád utazni, más kultúrákat megismerni. Ezeket az alkalmakat felhasználja a további nyelvtanulásra. Párizs és London mellett

Marrákes nyüzsgő világa ejtette rabul a szívét. Márkó még arra is talált magának időt, hogy jogi tanulmányait, az utazások és idegenvezetés, a műfordítások mellett a Magyar Nemzeti Levéltár önkéntes tartatvezetőjeként is tevékenykedik.

Az idegen nyelvek mellett a másik nagy szerelem az életében a filmezés. Óriási öröm volt számára a tavalyi év novemberében kiadomlott első helyezés, melyet a Magyar Nemzeti Bank Pénzműzsmája által kiírt „Legyél te is feltaláló” pályázatán ért el egy barátjával – Leonardo Delavegával -, kiábrándító című pedig: Rubik – The Cube.

A pályamű a feltalálók fesztiválján, ugyanakkor katarikus életébe enged bepillantást, az alkotók egy-egy sikeres magyar tudós szerepét öltötték magukra. A kiábrándító Rubik Ernő és a bűvös kocka megszületésének történetét gondolják újra.

(Ezen a linken megtekinthetik a két tehetséges fiatal munkáját, s gondolataikat a bűvös kocka születéséről: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=1077378916050367&id=527438197711111)

Márkó jelenleg a szüleinek Budapesten él, de hétvégéit gyakran tölti Sukoóban lakó apai nagyszüleinél – őket is jól ismerhetik a törkevelek -, ilyenkor gyakori a bográciban főtt kevi étel, vagy a nagymama által sült izlenes pogácsa.

Tervei között a nemzetközi jog behatóbb megismerése és alkalmazása, valamint a tudományos munkásság szerepel. Ehhez kívánunk nagyon sok erőt és kitartást, bár gyorsan hozzáteszem, hogy az eddigi tudatos és kemény munka nem hagy kétséget afelől, hogy sikerülni fog! Álljon ez az írás példaként minden fiatal előtt, hogy amit nagyon akar az ember, s ennek érdekében kökeményen munkálkodik, az el is érhető!

Sok sikert, Márkó!

A „Triumvirátus” 140 éve született Finta Sándor

1405. ÁRIS 2021

2021-ben 140 éve annak, hogy Finta Sándor Túrkeve egyik legjelentősebb művészszerzője volt. Ennek alkalmából cikksorozatban elevenítjük fel szobrászpályájának történetét. A későbbi kőművész, aki a braziliai világtalálkozó művészeti igazgatója, majd New York és Los Angeles híres szobrásza lett, eredetileg műszaki pályára készült. Testvérei közül a legidősebbként gépészképzést szerzett a századfordulón és csak évekkel később fordult a művészetek felé.

A hét testvér közül végül hárman foglalkoztak szobrászattal, és egymás között Triumvirátusnak hívták magukat. A legfiatalabb, Sámuel elsősorban Nagyvárad és Túrkeve környékén vált ismertté síremlékével és köztéri szobraival. A polgári iskola elvégzése után kőfaragó és vésnök tanuló lett, majd az Iparművészeti Iskola esti tagozatának hallgatója. Mint legfiatalabb testvért hol egyik, hol másik egyre híresebbé váló bátyja hívta felváltva munkáihoz segítségül. Egy ideig Sándor, majd annak kivándorlása után Ger-

Finta Sámuel munka közben

gely munkáinak lett kivitelezője. Emellett a sziluettvágás mestere volt. Gyakran ányképmetszéssel biztosította maga és testvérei számára a nyersanyagot vagy a közös műterem bérleti díját.

Finta Sándor Szamosújváron

Élete második felét Túrkeven töltötte. Itt és a környező településeken síremlékek készítésével, portrék és köztéri szobrok alkotásával vált ismertté.

Fiatalabb bátyja, Gergely tudatosan művészi pályára készült. Kőfaragó-szobrász tanuló éveit követően felvette a Zádory Oszkár művésznevet, majd 1906-ban egy ösztöndíj segítségével Párizsba utazott, ahol a kor legnagyobb mestereinél Auguste Rodin-nél képezte tovább magát. A művész kedvelt tanítványának juttatott megrendeléseket, melyeknek köszönhetően Finta Gergely hamarosan önálló műtermet bérelt, ahol napjai egyik felében dolgozott. 1908-ban már a párizsi Salon évi tárlatán szerepelt, mint a Francia Művészek Egyesületének tagja. A francia polgári körökben rendszeresen foglalkoztat-

ták portrészobrászként. Emellett a Compagnie Harva cégnek készített porcelán dísz tárgyakat, akkoriban divatos berendezés kiegészítő műtárgyakat is.

Az I. világháború kitörése azonban megtörte felfelé ívelő szobrászkarrierjét. Ellenséges nemzet állampolgáraként éveket töltött el a Noirmoutier-i internálótáborban.

Finta Gergely

Itt ismerkedett meg és kötött életre szóló barátságot Kuncz Aladár íróval, akinek a Fekete kolostor című regénye dokumentálja a rabságuk eseményeit. Művészi álmait a körny-

hárol szerzett csontokba faragta. Ezekből szabadulásuk után barátja rendezett elsőként kiállítást.

1923-ban megnősült, majd az azt követő években azon dolgozott, hogy visszaszerezze és hazaszállítsa a háború alatt elvesztett szobrait. Művei ismét rendszeresen kiállításokon szerepeltek. 1931-ben meghalt Kuncz Aladár, majd 1933-ban Finta Gergely felesége is távozott az élők sorából. Bátyja, Sándor biztatására Budapestről Túrkevére költözött, ahol a város 1936-tól 1941-ig biztosított számára lakást, kiállítóteret és alkotóműhelyt. 1947. augusztus 3-án hunyt el a hűvösvölgyi szanatóriumban.

A legidősebb fiú, Sándor iskolai elvégzése után vasúti tisztként kezdett dolgozni. Műszaki karrierjét azonban egy családi tragédia törte derékba, ami után a képzőművészettel kezdett foglalkozni.

Finta Samuel és Gergely

Jubileumi esztendő az idei a Túrkevéért Alapítvány számára, hiszen 30 évvel ezelőtt, 1991. május 25-én az alapítók közgyűlése mondta ki megalakulását. Az alapítók száma 121 magánszemély és 7 szervezet, a 2021. esztendő kezdetén már 40 alapító magánszemély nincs közöttünk és 4 alapító szervezet megszűnt. Civil szervezetünk a rendszerváltás hajnalán alakult meg, olyan célok megvalósítása érdekében, amelyek az itt élők életminőségének javítását, javulását szolgálják.

Néhány emlékeztető célkitűzés: művészeti-zenei alapfokú oktatás megszervezése, 1992-ben megkezdte működését az Egressy Béni Zeneiskola, jelenleg a 29. tanévben folyik az oktatás.

Közvilésformálás: közterületeink rendezése: kút-skanzen kialakítása a Nagyszalonta parkban, '48-as Emlékpark, a Sirálypark, a Vécsey park ki-

Civil díj

18. SZÁZAD TÖRTÉNE

alakítása Kelet-Újvárosban. Temetői kőtarak kialakítása és lélekarangok telepítése mindhárom temetőben. Utcáink névadóinak emléktáblákkal történő megjelölése, melyek Talamas Lajos szobrászművész alkotásai.

Ünnepünk, emlékezőseink: Magyar Kultúra Napja, dr. Balogh János Nagykunsági-Nagy-Sárréti Konferencia, Költészet Napja, zenei vetélkedők, a Magyar Rádió Ki nyer ma? adása, a Trianoni békediktátumra történő emlékezés, zeneiskolai koncertek tanévnyitón, tanévzárón, az aradi vértanúkra történő emlékezés, karácsonyi koncertek, Vadvirág Népdalkör működtetése.

Testvérvárosi kapcsolatok ápolása Nagyszalontával, Auchellel, Porab-

kával, Nagybocksóval, Mezőhegyessel, értékeink kölcsönös bemutatása.

Sok év óta február 1-e a Civilnek Napja, idén a CONTACT Mentálhigiénés Konzultációs Szolgálat Jász-Nagykun-Szolnok Megyei CIVIL-DÍJÁT adományozott a 30 éves értékteremtő tevékenységéért a Túrkevéért Alapítványnak. A díjat Szolnokon, a Civil Központban, dr. Kállai Mária országgyűlési képviselő jelenlétében adták át február 2-án.

„Hetyke, de nem gögös, büszke, de nem kevély!”

IRÁNYTÁJÉKO

Türkeve Város poszthumusz Díszpolgára, első Nagykunkapitánya, az 1981-es Repülj páva népdalénekes verseny Nagydíjasa, az Állami Népi Együttes és a Honvéd Együttes Örökös Tagja, néptáncosa, népdalénekes, Balogh Márton, idén töltene 75. életévét. Szomorú, hogy már csak múlt időben beszélhetünk róla.

Marci sokoldalú művészi affinitását mutatja, hogy több műfajban is otthon érezte magát.

A népdal-néptánc anyanyelvi szintű ápolásán kívül a rockopera, a musicalek világában is maradandót alkotott. Olyan óriás mesterektől tanulhatott, mint Rábai Miklós Kossuth-díjas érdemes művész, vagy Novák Ferenc Tata, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas és Erkel Ferenc-díjas koreográfus, rendező,

etnográfus, érdemes művész. Tánccolt középiskolás korában a szolnoki Tisza Táncgyűttesben, de a tánc szeretetét Bedő nagybátyjéktől kapta, akik a Madarász Károlyné által vezetett néptánc-csoportban táncoltak. Marci is Teruska nénit tekintette első mesterének, itt kezdett el ismerkedni a néptánc gyönyörűségével. A népdal szeretetét pedig a szülői házból hozta, amit büszkén hangoztatott is minden lehetséges alkalommal.

Dr. Hajnal Ferencné már alsó tagozatos korában felismerte a fiatal fiú tehetségét. Pirike néni-re jellemző módon, azonnal szerepelni is kellett az aprócska legénynek. 18 évesen Budapestre került. Rábai Mesterhez jelentkezett néptánc próbafelvételeire. Bár az Állami Népi Együttesbe elnyerte a felvételt, státusz híján a Magyar Néphadsereg Művészegyüttesében (későbbi Honvéd Együttes) kezdett el táncolni. Mindenben a tökéletes előadásra törekedett, sohasem elégedett meg tudásával, mindig fejlesztette tehetségét. A táncpróbák után sokat bent maradt a próbateremben, kimunkálni egy-egy táncmotívum pontosságát. Még javában táncolt, amikor elkezdte énektudását is fejleszteni.

Nem csak az adottsága volt hatalmas, a szorgalma is mérhetetlen volt. Szülővárosával állandó,

szoros kapcsolatban maradt. Amikor idehaza volt, mindig meglátogatta a népdalkör, vagy a néptánc-csoport próbáját, s mindig volt néhány jó tanácsa a csoport vezetőjének, tagjainak. Több éven tagja, majd művészeti vezetője lett a Kevi Kör alkotó csoportnak. 1996-ban, nyugdíjba vonulása után kezdte el szerkeszteni a türkevei amatőr népművészeti csoportokkal a Daloló Türkeve című hangkazettát. Az audiokazetta zenei rendezésére Rossa László zeneszerző tanár urat kérte fel Marci. Nagy szó volt ez akkoriban, nem sok település dicsekedhetett saját népdalkincsét megőrző kiadvánnyal. Marci élete utolsó pillanatáig járt Türkevére. 2010 májusában a Kevi Juhászfesztiválon gyönyörű énekléssel búcsúzott el szeretett barátaitól, a kevektől.

Intézményünk a 2021-es évet Balogh Márton Emlékévknek nyilvánította. Több rendezvényünkön szeretnénk az év folyamán Balogh Marciról megemlékezni, valamint egy kiadványt létrehozni.

Ehhez várjuk olvasóink segítségét! Aki szoros kapcsolatban állt Marcival: barátja, osztálytársa volt, segítsen bennünket emlékező írásával, esetleg Marcival készült közös fotójával.

Emlékezzünk az utánorozhatatlanul szép hangú, doli kiállású, a kevi népi kultúráért rajongó művészre tisztelettel!

Majálisok focimeccse

2006. június

Az 1960-as években – bár még a későbbi években is – szokás volt, hogy május 1-én a pedagógusok és a tanácsi dolgozókból összeverbuválódott csapat focimeccset játszott egymás ellen a buki, a közönség és egy kirgeli jó sör kedvéért. Talán még sokan emlékeznek a hajdan volt majálisok hangulatára, amikor az együttlét munkahelyen és munkaidőn túl is fontos volt az emberek számára, amikor a családtagok, ismerősök a pázsitra lekucorodva szurkoltak csapatuknak, amikor önfeledt örömmel töltötték szabadidejüket egymás társaságában, közben bográciban

élt ételek illata lengte be a környéket. A fotóalbumból előkerült képet nézgetve nosztalgia és némi szomorúság vett erőt rajtam, hiszen Kiss Árpád, aki feleségével néhány évig a főiskola tanárai voltak, de elköltségüket követően nincs tudomásunk sorsukról, s jómagam, az emlékkép felidézőjén kívül már mind itt hagytak bennünket. Hihetetlen, hogy a csapat zöméről már csak múlt időben beszélhetünk, mindössze azokat az emlékeket őrizzuk magunkban, melyek az együtt töltött hajdan volt időket idézi...

A pedagógus csapat tagjai balról jobbra: Györi József, Kórisz István,

Tiszelt, Olvasók!

Új, Régi idők szemtanúi címet viselő rovatunkban régi idők történetét olvashatják Györi József tanár úr tollából, aki a még élő szemtanúkat, résztvevőket vallomást, emlékfotókat vár papírra. A rövid kis történetek, anekdoták sokunk által ismert embereknek, eseményeknek dőltanak emléket. Olvassanak szeretettel! (főújság)

Samu István, Farkas Dániel, Kiss Árpád, Faragó Lajos, Iván Sándor, Fehérvári Rudolf, dr. Lakatos János, Márki Gábor, Nagy Imre.

A szemtanú, aki a sorokat lejegyezte a baloldalon álló első személy, jómagam.

A Túrkevéért Alapítvány Kuratóriuma a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 20/A § alapján pályázatot hirdet az EGRESSY BÉNI ZENEISKOLA - ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA Intézményvezető beosztás ellátására

A közalkalmazotti jogviszony időtartama: határozott idejű közalkalmazotti jogviszony
A beosztáshoz tartozó, illetve a vezetői megbízással járó lényeges feladatok: Az intézmény törvényes működésének, oktató-nevelő munkájának irányítása, vezetői-, szakmai-, és alapító okirat szerinti feladatok ellátása.

A vezetői megbízás időtartama: A vezetői megbízás határozott időre (5 évre): 2021. július 1-jétől, 2026. augusztus 31-ig szól.
A munkavégzés helye: 5420 Túrkeve, Szóchényi u. 9. Munkaidő: Teljes munkaidő
Az állás betöltésének ideje: 2021. július 01.
Pályázati feltételek:

A közoktatási törvény szerinti szakirányú felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség
- felsőfokú zenei szakirányú iskolai (egyetemi vagy főiskolai szintű) végzettség és szakképzettség
- legalább 4 év pedagógus-munkakörben szerzett szakmai gyakorlat
- pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség

Életmenny és juttatások: Az életmenny megállapítására és a juttatásokra a pedagógusok

előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013.(VII.30.) Korm. rendelet, és az intézményvezetői pótlékra a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 8. sz. mellékletének rendelkezései az irányadók.
A pályázat benyújtásának határideje: 2021. március 31.
A pályázat elbírálásának határideje: 2021. április 20.
A pályázat részeként benyújtandó iratok:
- Szakmai önéletrajz,
- vezetői program, szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzelésekkel,
- iskolai végzettséget igazoló dokumentumok másolata,
- három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány.

- nyilatkozat arról, hogy a pályázati anyagban foglalt személyes adatainak a pályázati eljárással összefüggő kezeléséhez hozzájárul.

A pályázat benyújtásának módja: Elektronikus úton, a pályázatnak az alapítvány@egressy-turkeve.hu címmel történő megküldésével.
A pályázati kiírással kapcsolatosan további információt Czeglédi Zsuzsa titkár nyújt az 56/362-891-es telefonszámon.

A pályázati kiírás közzétételének helye, ideje:
- Túrkeve Újság – 2021. március
- Túrkeve Város Honlapja: www.turkeve.hu – 2021. február
- MZMSZ honlapján: 2021. február

Darált sertéshúsos rántott szelet gombával

KIS-ANNÉI SAZSI

Elkészítés

Hozzávalók

70 dkg sertés darált hús

75 dkg reszelt trappista sajt

30-40 dkg gomba

só, bors

Panírhoz:
liszt, tojás, zsemlemorzsa

Sütéshez:

olaj

A gombát megtisztítjuk, kisebb darabokra felszeleteljük. Olajon egy kicsit megpároljuk, sózzuk. Csepegtessük le a zsírtól. A darált húshoz hozzáadjuk a sőt, borsot, megdinsztelt gombát, sajtot, amit nagyfokú reszelőn reszelünk le és jól beszegyőrjük. Golyókat formázunk és vékonyabbra ellapogatjuk. Az elkészített formákat panírozzuk (liszt-tojás-zsemlemorzsa). Forró olajban kisütjük. Köret tetszés szerint!

Tepertős pogácsa

KIS-ANNÉI SAZSI

Hozzávalók

1 kg liszt

30 dkg margarin

2 egész tojás

5 dkg élesztő

2 dl tejföl

6 evőkanál fehérbor

(száraz)

1 1/2 evőkanál só

bors

1,5 dl tej

1 teáskanál cukor

70 dkg tepertő (darálva)

va)

1/2 evőkanál só, bors

Kenéshez: 1 db tojás

Elkészítés

1 dl tejbe belekeverjük a szétmorzolt élesztőt és a porcukrot, majd letakarva felfuttatjuk. Mély tálba szórjuk a lisztet, beleöntjük a felfuttatott élesztőt, a tojássárgáját, a sőt, a vajat és annyi langyos tejjel dagasztjuk be a tésztát, hogy közepesen kemény legyen. Buhával letakarva duplájára kelesztjük, majd lisztezett deszkán ujjnyi vastagra kinyújtjuk. Nagy fánk- vagy pogácsaszaggatóval (esetleg vízespohárral) kiszaggatjuk. Ezután még 10 percig hagyjuk kelni. Közben elkészítjük a tölteléket: az átört túrót összekeverjük a tojássárgákkal, a mazsolával, a porcukorral és a vaníliás cukorral. Minden 2. tészta darab közepére teszünk egy kis tölteléket, majd ráteszünk egy másik korongot, a széleit villával lenyomkodjuk. A fánkokat kivajazott tepsire, egymástól 2 centis távolságra tesszük és az előmelegített, forró sütőben 10 percig erős lángon sütjük. Ezután a lángot takarékra mérsékelve addig sütjük, amíg a fánk szép színt kap. Sűthetjük szilvalekváros töltelékkel, nutellával, keményebb pudinggal.

A tűzoltóság háza tájáról

SZ0013008 - TŰZOLTÓ-MÁRCIUS

Január 26-án a 4202-es országút 16-os kilométerszelvényében egy autó az útról lesodródott és árokba hajtott. Kiérkezést követően az egység a járművet áramtalanította, a járműből hűtővíz és minimális olajfolyás volt tapasztalható. A tulajdonossal és a rendőrről történő egyeztetést követően vonatókötél segítségével a járművet a

műültig kivontattuk, a tulajdonosának átadtuk. Az eset során személyi sérülés nem történt, az anyagi kár jelentős. Február 2-án a Keryérmeei utca egyik udvarán lévő 3 négyzetméter alapterületű 1 méter mély aknába belesett egy 6 hetes kiskutya. A mentést nem tudtuk elvégezni az eszközeinkkel, felvettük a kapcsolatot a Remény Rabjal Állatvédő Egyesülettel, akiknél egy kutya befogó hurkot kértünk, ezzel sikeresen kiemeltük a kis jószágot. Tulajdonosának sértetlenül átadtuk, majd az akna nyílását lefedtük. Február 4-én az Ecségi utca egyik ingatlanában az ott lakó személyt több napja nem látták, kopogásra nem reagált, ezért egységünket kérték az ajtó felnyitására. Kiérkezést követően az ajtót felnyitottuk, a személyt a szoba padlóján fekvő találtuk, a kiérkező mentők megállapították, hogy elhalálozott. Február 8-án kérték segítségünket a Kálmán király úti Privát ABC udvarában, ahol egy áruszállító teherautó a bejáró mellett tolatott és jelentősen megsüllyedt.

Gépjárműfecskeknél nem tudtuk kivontani, így a Kéve-Táp Kft. segítségét kértük. A helyszínrre érkező erőgép a bonolás hatásán lévő tehergépkocsit kivontatta, a veszélyhelyzetet megszüntettük. Ezúton is szeretnénk megköszönni Simon László ügyvezető, Rácz Balázs telepvezető, valamint Varga Ferenc gépkészítő segítségét. Az eset során anyagi kár nem keletkezett. Február 9-én a Kisfegyverneki utcában kérték segítségünket, ahol egy Audi típusú személygépkocsi a felázott talajon megsüllyedt, elakadt. A járművet kivontattuk, anyagi kár nem keletkezett. Délután 2 órakor érkezett az újabb jelzés, miszerint a Vasadi utca sarkán egy Renault típusú személygépkocsi útpadkán várakozott, ahol megsüllyedt. Az autót kivontattuk, anyagi kár itt sem keletkezett. A helyszínen a munkálatokat még be sem fejeztük, amikor érkezett a következő jelzés, a 4202-es országút 17-es km szelvényében Suzuki típusú személygépkocsi árokba csúszott. A gépkocsi vezető, aki egyedül utazott a járműben, sértetlenül úszta meg az esetet. Az árokban lévő gépkocsit észlelte a helyszínrre érkező Toyota sofőrje, aki segítő szándékkal megállt az út szélén. A Toyota megállási szándékát későn észlelte az őt követő Suzuki sofőrje és hátról neki ütközött annak. A ráfutásos balesetben sem sérült meg senki, az

Közeleg az adóbevallások időszaka. Kérjük, támogassák szervezetünket adójuk 1%-ával! A befolyó összeget működési feltételeink javítására fordítjuk.

Segítsen, hogy segíthessünk!

Adószámunk: 18837108-1-16

Kedvezményezett:

Mentő és Tűzoltó Egyesület

anyagi kár viszont jelentős. Az árokban lévő Suzukit kivontattuk, majd tulajdonos kérésére otthonába szállítottuk. Az útburkolatot letakarítottuk, a másik két járművet autómentő szállította el a helyszínről. Ezt követően az esti órák-

Elérhetőségeink

Személyesen:

Türkeve, Tancsics M. utca 1-3.

Telefonon 0-24 óráig:

+36 20 991 2636, +36 56 361 100

ban a rendőrről kérte segítségünket a Kossuth és Tancsics Mihály utca kereszteződésében, egy személygépkocsi útpadkára hajtott és azon felakadt. A járművet Volkswagen gépkocsink csőrőljével útpadkáról levontattuk, a személygépkocsiban anyagi kár nem keletkezett. Február 11-én az Önkormányzat műszaki osztály vezetőjének kérésének tettünk eleget. A Holt-Berettyón lévő, Sorandfűdő menti közúti híd alatti átereszt dugulását szüntettük meg. A hordalék eltávolítását, illetve az átereszt tisztítását kishajónk segítségével, valamint kéziszerszámokkal végeztük el. Jelen pillanatban a Holt-Berettyó Kiserdő szivattyú telepén lévő elektromos szivattyú működik, mivel az utóbbi időben jelentős mennyiségű csapadékvíz érkezett, így a településről, mint külterületről egyaránt, ezért fontos az átereszt tisztasága. A Kincses, valamint Drága kert területén lévő belvizes gondokra is kihatással lehet a folyó vízszintje. Február 19-én a helyi Rendőrőrs járőrei kérték segítségünket, a 4203-as országút 10-es km szelvényében személygépkocsi árokba csúszott. A jármű vezetője özzel való ütközést kívánt elkerülni, miközben az autó megcsúszott és árokba sodródott. A járművet az árokból kivontattuk, az eset kapcsán személyi sérülés nem történt, az anyagi kár nem jelentős. A kora esti órában mentős kollegák kérték segítségünket a Fegyverneki út mentén lévő egyik tanyában, ahonnan súlyos beteg elszállítását kellett elvégeznünk, az úrvizonyok miatt nem tudtak bejutni. Volkswagen Amarok gépkocsinkkal a felázott, sáros földúton keresztül a tanyát megközelítettük, majd a beteg személyt és a mentős kollegákat a műton lévő mentőautóig kiszállítottuk. A beteget a mentők kórházba szállították. Február 25-én a mincakertben több keret érintő belvív elvezetését végeztük a Holt-Berettyó gátjának két helyen történő átvágásával. A későbbiekben a vízelvezetés célját szolgáló tárgyat a kerttulajdonosok elhelyezték, majd a gátat helyreállították.

Fejlesztési lehetőségek a sport területén

MOLNÁR MAGdolna - FŐSZERZŐ

Előző lapszámunkban bemutatuk Önöknek Bodó Pétert, aki sportpreferenciáit tevékenykedik a városban, s azon munkálkodik, hogy minél több lehetőség nyíljon a mozgásra. A sport fejlesztésének területén zajlottak a közelmúltban biztató tárgyalások a Polgármesteri Hivatal berkein belül. Sallai R. Benedek polgármester több olyan, a sport iránt elkötelezett szakemberrel találkozott, akik tökéletes partnerek lehetnek a sport ügyének előremozdításában.

Juhász János firkózó, küzdősport szakemberrel arról történt egyeztetés, hogy milyen lehetőségei vannak a firkózás lehetőségeinek bővítésére. Elsődleges cél, hogy minél többen újra mozgáskultúra-fejlesztő szabadidős tevékenységet válasszanak, erőnlétefejlesztéssel.

Baukó Péter – Mezőúr és Jászberény színeiben versenyző – jégkorongozó szintén partner abban, hogy Túrkeve számára is segítséget nyújtson a jövőben akár több sportágban is. A sportszakember jó lehetőséget lát a térségi sportturizmusban és egyben ő is elkötelezett új sportágak fejlesztésében térségünkben.

Kántor Lajos képviselő civilként hivatalosan is tájékoztatást adott a TAC (Túrkevei Atlétikai Club) felélesztéséről és a szervezet elképzeléseiről. Kántor Lajos önkormányzati képviselőként is kiemelt figyelemmel kíséri a sportfejlesztési lehetőségeit és tökéletes partner abban, hogy a „hiánysport-

ágak” meghonosításában a város előmozduljon, melyhez a TAC tökéletes partnerek mutatkozik. Az egyeztetések során a 2021-es költségvetésben szükséges sportinfrastruktúra fejlesztésekről is szó esett, ugyanis nagyon örvendetes lenne, hogy a többfunkciós közösségi térként funkcionáló ligetben már 2021-ben megjelenjenek a közösségi sport lehetőségek.

Biró Lászlóval a már korábban beharangozott Tour de Keve kerékpáros nap (verseny) szervezéséről történtek egyeztetések. Biró László azon levelek egyike, aki nem az anyagiak és juttatások, hanem egy-egy sportág iránti őszinte elköteleződés miatt vállal feladatokat. A jelenleg Mezőúron élő kerékpáros eredetileg túrkevei, ő kompetens lehet a kerékpársport és általában a kerékpáros kultúra előremozdításában városunkban. Mint kiderült Biró László a térségben más ilyen versenyt is rendez és teljesen nyitottnak mutatkozott, hogy Túrkevének segítsen az első ilyen jellegű megmozdulásunk megszervezésében, aminek előkészítését Bodó Péter sportpreferens megkezdte.

Bodó Péter sportpreferens övodai sportolási lehetőségek infrastruktúrájának fejlesztési lehetőségeit mutatta be, amire a hivatal pályázattörőjével közösen készülnek pályázatot beadni. Ezen túl beszámolt a kézfabda munkacsarnok ügyének előrehaladásáról, hiszen közben volt helyszíni szemle is. Tárgyalt más olyan önkormányzattal (pl. Sümeg), ahol hasonló építési munka zajlik és annak háttere hasznos információkkal tud szolgálni. Hegyi-Csi-

csai Csaba, a strand ügyvezetője az új uszoda terveit ismertette. Az erőteljesen megromlott műszaki állapotba került „kettőnegyvenes” helyett jó lenne, ha négyévszakos új sportmedencék állnának rendelkezésre, aminek megvalósításának terveivel keresi a hivatal a Sportügyekért Felelős Államtitkárságot. Ezt követően a 2021. évi lehetséges sportrendezvényekről történt megbeszélés.

Remélhetőleg a COVID helyzet visszaszorulása immár megteremtli a lehetőséget egy tartalmas „sportév” megrendezésének, s talán júniusban a Kaszap Nagy István Diáksport Egyesület Atlétikai Szakosztálya már terepfutó versenyt tud rendezni városunkban, míg szeptemberben megrendezésre kerülhet a II. Bagolyfutár. Augusztus 20-án ismét reménykedhetünk városi lovasversenyben és immár az önkormányzat is részt vehet a szervezésben. A hivatal munkatársai még nem tettek le az Országos Székely Bajnokság túrkevei megrendezéséről sem.

Urban Marianna, a TVSE elnökével egyeztetés folyt a sportlétesítményeink (sportpálya és a sportszarnok) további működésével kapcsolatban. 2020 volt az első év, amikor mindkettő közvetlen üzemeltetését a TVSE végezte, ennek tapasztalatiból, nehézségeiből beszólogott a TVSE vezetője és városunk polgármestere. Természetesen a Covid világjárvány rányomta a bélyegét az évre, de ennek ellenére többféle tapasztalat gyűlt össze. Ezek közül a legfontosabb, hogy a nem versenyzők, a lakosság, vagy a más sportágakban sportolók is hozzáférjenek a sportlétesítményekhez, és a város sportinfrastruktúrája minél többeknek legyen elérhető, szabadon használható.

Mind ezek az eszmecsereik lelkesedéssel töltik el Sallai R. Benedek polgármestert, hogy egy jó sportév valósuljon meg 2021-ben. A fentiekben tümutatóan más sportszakágak is hozzájárulhatnak a sportéletünk színvonalas javításához. Akár a Kaszap Nagy István Diáksport Egyesület, akár a Túrkevei Városi Sportegyesület, akár a Túrkevei Atlétikai Club remek partnerek lehetnek, hogy a különböző sportágak népszerűsítése megvalósuljon, és minél több fiatal felálljon végre az okos kutyák, a számítógépek, az internet és televízió mellől.

